

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

mardi

09-01-2007

Après-midi

dinsdag

09-01-2007

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Jean-Claude Maene au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la lutte contre l'obésité" (n° 13265)

Orateurs: **Jean-Claude Maene, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Bart Tommelein au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les élevages d'animaux à fourrure" (n° 13057)

Orateurs: **Bart Tommelein, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Interpellation de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le démarrage des procédures KIWI" (n° 989)

Orateurs: **Maggie De Block, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la problématique du diabète" (n° 13416)

Orateurs: **Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'avis de la Commission de planification du 7 décembre 2006 concernant les candidats médecins luxembourgeois" (n° 13483)

Orateurs: **Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Questions jointes de
 - M. Dirk Claes au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'instauration de l'interdiction de fumer" (n° 13500)
 - M. Bart Tommelein au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la politique de lutte contre le tabagisme" (n° 13515)
 - M. Patrick De Groote au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans le secteur horeca" (n° 13617)

Orateurs: **Dirk Claes, Bart Tommelein, Patrick De Groote, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Benoît Drèze au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les mesures envisagées à propos de la limitation des PET-scans" (n° 13517)

Orateurs: **Benoît Drèze, Rudy Demotte**, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

INHOUD

Vraag van de heer Jean-Claude Maene aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de strijd tegen zwaarlijvigheid" (nr. 13265)

Sprekers: **Jean-Claude Maene, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "pelsdierkwekerijen" (nr. 13057)

Sprekers: **Bart Tommelein, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Interpellatie van mevrouw Maggie De Block tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het opstarten van de KIWI-procedures" (nr. 989)

Sprekers: **Maggie De Block, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de diabetesproblematiek" (nr. 13416)

Sprekers: **Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het advies van de Planningscommissie van 7 december 2006 betreffende de Luxemburgse kandidaat-geneesheren" (nr. 13483)

Sprekers: **Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Samengevoegde vragen van
 - de heer Dirk Claes aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de invoering van het rookverbod" (nr. 13500)
 - de heer Bart Tommelein aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het antirookbeleid" (nr. 13515)
 - de heer Patrick De Groote aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in de horeca" (nr. 13617)

Sprekers: **Dirk Claes, Bart Tommelein, Patrick De Groote, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de geplande maatregelen inzake de beperking van het aantal PET-scans" (nr. 13517)

Sprekers: **Benoît Drèze, Rudy Demotte**, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le risque d'afflux de médecins roumains et bulgares au 1er janvier 2007" (n° 13530)	21	Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de mogelijke toevloed van Roemeense en Bulgaarse artsen vanaf 1 januari 2007" (nr. 13530)	21
Orateurs: Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Marie-Claire Lambert, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Véronique Ghenne au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la confusion volontaire entre médicament et complément alimentaire" (n° 13545)	23	Vraag van mevrouw Véronique Ghenne aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de bewuste verwarring tussen geneesmiddelen en voedingssupplementen" (nr. 13545)	23
Orateurs: Véronique Ghenne, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Véronique Ghenne, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les poules pondeuses en batterie" (n° 13534)	26	Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "kippen in legbatterijen" (nr. 13534)	26
Orateurs: Magda De Meyer, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Magda De Meyer, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude du Centre fédéral d'expertise des soins de santé à propos du test de sommeil en vue de détecter un risque de mort subite du nourrisson" (n° 13590)	28	Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een onderzoek van het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg over de wiegendood-slaapttest" (nr. 13590)	28
Orateurs: Koen Bultinck, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Koen Bultinck, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "une étude du Centre d'expertise des soins de santé à propos de la consommation de médicaments dans les maisons de repos" (n° 13591)	30	Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een onderzoek van het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg over het geneesmiddelenverbruik in de rusthuizen" (nr. 13591)	30
Orateurs: Koen Bultinck, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Koen Bultinck, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le point de vue du 'Vlaamse Gezondheidsraad' sur l'avenir de la politique des soins de santé" (n° 13596)	32	Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de visie van de Vlaamse Gezondheidsraad over de toekomst van het gezondheidszorgbeleid" (nr. 13596)	32
Orateurs: Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le titre professionnel particulier en oncologie médicale" (n° 13615)	33	Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de bijzondere beroepstitel in de medische oncologie" (nr. 13615)	33
Orateurs: Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Yolande Avontroodt, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	

Question de M. Bert Schoofs à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique de tolérance menée par rapport aux abattages rituels à domicile" (n° 13626)	34	Vraag van de heer Bert Schoofs aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake de rituele thuisslachtingen" (nr. 13626)	34
Orateurs: Bert Schoofs, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Bert Schoofs, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les problèmes concernant le service 100 et le SMUR dans le nord du Pays de Waas" (n° 13627)	36	Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de problemen met de dienst 100 en de MUG in het noorden van het Waasland" (nr. 13627)	35
Orateurs: Magda De Meyer, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Magda De Meyer, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la stratégie de la Commission européenne en matière d'alcool" (n° 12913)	36	Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de strategie van de Europese Commissie inzake alcohol" (nr. 12913)	36
Orateurs: Colette Burgeon, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Colette Burgeon, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "certains dangers des eaux minérales" (n° 13478)	39	Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "bepaalde gevaren van mineraalwater" (nr. 13478)	39
Orateurs: Colette Burgeon, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Colette Burgeon, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	

**COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE**

**COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING**

du

van

MARDI 9 JANVIER 2007

DINSDAG 9 JANUARI 2007

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.27 heures et présidée par Mme Colette Burgeon.

De vergadering wordt geopend om 14.27 uur en voorgezeten door mevrouw Colette Burgeon.

01 Question de M. Jean-Claude Maene au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la lutte contre l'obésité" (n° 13265)

01 Vraag van de heer Jean-Claude Maene aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de strijd tegen zwaarlijvigheid" (nr. 13265)

01.01 Jean-Claude Maene (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, cette question date du mois de novembre 2006. Sans doute vient-elle un peu tardivement et avez-vous eu l'occasion de répondre à des questions similaires dans d'autres lieux. J'ai cependant souhaité qu'elle soit maintenue.

Monsieur le ministre, les pays de la branche européenne de l'OMS ont signé une charte contre l'obésité qui touche un nombre de plus en plus important de personnes dans l'ensemble des pays européens. La Belgique n'est certainement pas épargnée par ce que l'on pourrait qualifier de véritable épidémie sanitaire dont nous connaissons les conséquences: la recrudescence du diabète y compris chez les plus jeunes, des maladies cardiovasculaires ou de l'arthrose.

Cette situation a été une nouvelle fois démontrée dans une récente étude de l'Association belge pour l'étude de l'obésité. En effet, selon cette étude menée sur 15.000 hommes et 5.000 femmes belges, âgés de 35 à 59 ans, la moitié des hommes participant à l'enquête présente un excès pondéral pour 28% des participantes, ce qui induit une augmentation de l'obésité, que l'on estime dans notre pays à plus ou moins 10% de la population. C'est d'ailleurs sur la base de ce constat alarmant que vous avez lancé, monsieur le ministre, le Plan National Nutrition Santé qui procure conseils et informations pour une alimentation équilibrée et une activité physique plus soutenue.

Monsieur le ministre, quelles sont les mesures complémentaires envisagées afin de lutter contre l'obésité en Belgique?

Je présume que les Régions et les Communautés seront associées à cet important projet. Pourriez-vous me dire à quel niveau et de quelle manière?

01.01 Jean-Claude Maene (PS): De Europese lidstaten van de Wereldgezondheidsorganisatie hebben onlangs een charter tegen obesitas ondertekend. Een recente studie van de Belgische vereniging voor de studie van obesitas heeft nogmaals aangetoond dat België niet van die aandoening gespaard blijft. Integendeel, er is sprake van een ware epidemie die gepaard gaat met een toename van het aantal diabetici, hart- en vaatlijders en artrosepatiënten. U hebt een nationaal voedings- en gezondheidsprogramma gelanceerd, dat advies en informatie geeft over een evenwichtige voeding en meer lichamelijke activiteit. Welke bijkomende maatregelen overweegt u? Zijn de Gemeenschappen en Gewesten bij die initiatieven betrokken? Op welk niveau en hoe gebeurt die samenwerking?

01.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, monsieur Maene, influencer les habitudes alimentaires et le mode de vie de la population est un processus compliqué – vous le savez –, qui dépend de différents facteurs

Rien n'est plus difficile que de modifier les comportements surtout lorsqu'il est question de nourriture et d'activité physique qui sont notamment liées à des modes de comportement ayant trait à la culture des gens et à des facteurs psychologiques.

Ici, il s'agit surtout d'actes qui sont ressentis comme étant liés à l'exercice de la liberté individuelle.

Il me semble également important de préciser que l'enjeu de santé publique qui nous occupe ici est bien plus important qu'il n'y paraît et que l'obésité, si j'ose m'exprimer ainsi, n'est que la face visible de l'iceberg. En effet, une grande partie de nos concitoyens ne sont pas obèses mais, pourtant, ils ont une santé qui est affaiblie par des habitudes alimentaires inadaptées, par un comportement trop sédentaire. La réflexion qui a été menée ne vise pas à stigmatiser les personnes obèses en leur disant qu'elles sont malades mais elle porte sur le fait qu'on peut être de corpulence normale et souffrir d'un certain nombre de problèmes liés au mode de comportement alimentaire. Pour prendre un exemple connu, je citerai l'hypercholestérolémie qui peut entraîner des maladies cardiovasculaires.

Ainsi, je préfère parler de la problématique de la mauvaise manière de s'alimenter, autrement dit la "malbouffe", et du "bouger peu" qui conduisent à de nombreuses maladies inévitables. Je viens d'en citer une mais il y a aussi l'hypertension ou le diabète de type 2 qui démontrent qu'on ne peut avoir une approche réductrice – ce qui n'est pas votre but ni le mien – envers l'obésité.

Pour ma part, j'ai pris l'initiative de doter la Belgique d'un plan, dont vous avez parlé, qui est un cadre de référence pour le pays. Sept axes stratégiques et six objectifs nutritionnels ont été déclinés dans ce plan pour inverser les tendances actuelles. Un plan opérationnel a été défini sur base de ces axes. Ce plan est consultable sur le site www.monplannutrition.be. L'un de ses axes est le développement d'un environnement propice aux bonnes habitudes alimentaires et à l'activité physique. Pour ce faire, il est nécessaire de susciter un débat impliquant d'autres compétences que la santé.

Je pense au Travail mais aussi à l'Économie, la Mobilité, l'Agriculture, les Finances et l'Environnement. Vous voyez que le domaine est vaste.

Par ailleurs, ce genre de débat dépasse nos frontières et s'étend aussi au niveau européen. Il a fait l'objet des derniers Conseils des ministres de la Santé; en effet, on a connu un peu partout les mêmes évolutions comportementales. De plus, ce débat peut également être projeté sur le long terme.

Dans l'immédiat, une meilleure information de la population sur l'importance d'adopter un règlement équilibré de son alimentation et un niveau d'activité physique accru est déjà un pas dans la bonne direction. Ainsi, cinq guides alimentaires (un général et quatre plus

01.02 Minister Rudy Demotte: Het is nooit makkelijk om iemands gewoonten en levensstijl te beïnvloeden, zeker niet als het om voeding en lichamelijke activiteit gaat. Dat gedrag houdt immers verband met culturele en psychologische factoren en met de individuele vrijheid. Wat de volksgezondheid betreft, staat er echter heel wat op het spel, des te meer daar obesitas slechts het topje van de ijsberg is. Slechte eetgewoonten en een zittend bestaan ondermijnen aanzienlijk de gezondheid van talrijke medeburgers die daarom niet eens obees zijn.

Niet alleen zwaarlijvigheid vormt een grote uitdaging voor de volksgezondheid. Slechte eetgewoonten en een zittend leven bedreigen ook de gezondheid van tal van landgenoten die een normale BMI hebben.

Het nationaal voedings- en gezondheidsplan dat op de site www.mijnvoedingsplan.be kan geraadpleegd worden, bevat zeven krachtlijnen, zes voedingsdoelstellingen en een operationeel plan teneinde de huidige tendensen om te keren.

Naast Volksgezondheid moet er ook met andere bevoegde actoren een debat gevoerd worden dat niet tot België of Europa alleen mag beperkt blijven en ook in de toekomst moet worden voortgezet.

Voor het moment moeten we de bevolking beter informeren over het belang van een evenwichtige voeding en meer fysieke inspanningen. Daarvoor werden er vijf brochures opgesteld.

Om die doelstellingen te halen moeten de Gewesten en Gemeenschappen uiteraard bij die acties betrokken worden.

spécifiques) ont été conçus pour améliorer les connaissances nutritionnelles de la population.

Je réponds enfin à la question sur l'articulation des mesures prises aux différents niveaux de pouvoir.

Il est évident que les Régions et Communautés sont impliquées. Elles jouent un rôle fondamental dans la promotion d'une alimentation saine et d'un mode de vie plus actif – les compétences sportives sont notamment de leur ressort –, ainsi que dans la prévention des maladies telles que les troubles cardiovasculaires, l'hypertension et le diabète de type 2 auxquels je faisais allusion. En outre, elles sont des partenaires indispensables de la déclinaison du Plan National Nutrition Santé au niveau de leurs instances qui touchent singulièrement les jeunes populations par les réseaux scolaires. Ces populations doivent en effet être les premières informées et averties.

01.03 Jean-Claude Maene (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Comme je le disais, j'avais déjà obtenu toutes les réponses à cette question en vous lisant par ailleurs. En tout cas, je vous remercie pour ce projet d'envergure que vous avez lancé.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "pelsdierkwekerijen" (nr. 13057)

02 Question de M. Bart Tommelein au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les élevages d'animaux à fourrure" (n° 13057)

02.01 Bart Tommelein (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn beste wensen voor het nieuwe jaar.

De Raad van Europa formuleerde in 1990 een aanbeveling over het houden van pelsdieren. In 1999 werd deze gewijzigd. De EU-lidstaten, dierenartsen, dierenwelzijngroeperingen en organisaties van pelsdierhouders droegen bij aan de totstandkoming van dit document dat het welzijn van dieren moet garanderen. De aanbeveling heeft betrekking op zowel de huisvestingsvoorzieningen, de dierenhouderij, de inspectie, het management, de research en de methodes en outillage om dieren te doden en dient als basis voor een nationale wetgeving ter zake.

Vandaag gaan opnieuw stemmen op om een verbod op pelsdierfokkerijen in België in te stellen. Er werd hiervoor recentelijk een concreet voorstel ingediend in deze Kamer. De dierenwelzijnswet in ons land stelt dat dieren moeten worden gehouden in overeenstemming met hun fysiologische en ethologische behoeften, in een omgeving die daaraan beantwoordt. Het omzetten van de aanbevelingen van de Raad van Europa in Belgische wetgeving biedt bijkomende garanties voor het dierenwelzijn.

Mijnheer de minister, door pelsdierfokkerijen te verbieden, gaan honderden arbeidsplaatsen verloren. Het duidelijk stellen van voorwaarden voor de sector biedt oplossingen voor zowel mens als dier.

02.01 Bart Tommelein (VLD): Le Conseil de l'Europe a formulé en 1990 une recommandation sur l'élevage des animaux à fourrure qui a été modifiée en 1999. Les Etats membres, les vétérinaires, les organisations pour le bien-être des animaux et les éleveurs d'animaux à fourrure y ont contribué.

Des voix s'élèvent à nouveau pour interdire l'élevage des animaux à fourrure en Belgique et une proposition de loi a été déposée récemment à la Chambre.

Pourquoi la Belgique a-t-elle omis de transposer la directive dans sa législation? Des négociations ont-elles encore été menées à ce sujet au cours des deux dernières années avec le secteur et les groupes d'intérêts?

Ik had graag van u vernomen waarom België tot op vandaag nalaat de richtlijn om te zetten in een nationale wetgeving.

Ten tweede, is hierover de afgelopen twee jaar nog overleg geweest met de betrokken sector en de belangengroeperingen in ons land?

02.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ook mijn beste wensen.

In 1990 is er inderdaad een aanbeveling van de Raad van Europa aangenomen.

Deze aanbeveling is evenwel niet omgezet in een Europese richtlijn. De Europese Commissie heeft nochtans ook een advies over het welzijn van pelsdieren van haar eigen wetenschappelijk comité en aldus beschikt zij over voldoende elementen om een bindende wetgeving op Europees niveau uit te werken. Deze aarzelung op Europees niveau heeft ervoor gezorgd dat er in ons land evenmin een eigen wetgeving is uitgevaardigd.

Een ander element is inderdaad de maatschappelijke discussie, die, zoals u opmerkt, ook in het Parlement wordt gevoerd en die nog steeds niet is afgerond. Deze discussie sluit aan bij de problematiek van de verhandeling van honden- en kattenbond, die in december door de goedkeuring van een wet in de Kamer werd besloten.

In de voorbije twee jaar is er geen overleg meer geweest met de pelsdierenkwekers. De dierenbeschermers daarentegen hebben mij in 2006 een eisenpakket met een petitie tegen de bontproductie in ons land overhandigd. Naar aanleiding daarvan werd er overleg gepleegd met deze belangengroep. Ik heb aan de Ministerraad een wetsontwerp voorgelegd dat het instellen van een moratorium voor de pelsdierenkwekerijen beoogt. Dit punt zal eveneens worden geagendeerd op het volgende Overlegcomité. Het moet dus worden overlegd met de verschillende betrokken sectoren en de Gewesten.

02.02 **Rudy Demotte**, ministre: La recommandation du Conseil de l'Europe de 1990 n'a jamais donné lieu à une directive européenne. La Commission européenne dispose d'un avis de son propre Comité scientifique et d'éléments en suffisance pour arrêter une législation européenne. En raison des tergiversations au niveau européen et d'interminables discussions, aucune législation n'a vu le jour non plus chez nous. Le débat porte également sur le commerce des fourrures de chiens et de chats qui a été adoptée en décembre 2006.

Il n'y a pas eu de concertation avec les éleveurs d'animaux à fourrure au cours des deux dernières années. Les défenseurs des animaux m'ont quant à eux remis une pétition contre la production de fourrures et ont ensuite été associés à une concertation. J'ai déposé au Conseil des ministres un projet de loi instaurant un moratoire sur les élevages d'animaux à fourrure qui sera examiné au prochain Comité de concertation avec les secteurs concernés et avec les Régions.

02.03 **Bart Tommelein** (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Mij lijkt het niet verkeerd om toch ook eens met de organisatie van de pelsdierenfokkers contact op te nemen ter zake. Volgens mijn inschattingen zijn deze mensen bereid om aan de strengste richtlijnen en normen te beantwoorden die ter zake zouden kunnen worden gesteld.

02.03 **Bart Tommelein** (VLD): Il convient également de prendre contact avec les organisations représentant les élevages d'animaux à fourrure qui sont disposés à répondre aux normes les plus strictes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La présidente: La question n° 13317 de Mme Van der Auwera est transformée en question écrite.

03 **Interpellatie van mevrouw Maggie De Block tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het opstarten van de KIWI-procedures" (nr. 989)**

03 **Interpellation de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le démarrage des procédures KIWI" (n° 989)**

03.01 Maggie De Block (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik kom terug op de beruchte KIWI-procedures. Ondertussen is de eerste periode verstreken en zouden de firma's hun aanbestedingen moeten hebben ingediend. Ik heb vernomen dat er misschien geen aanbestedingen zijn. Daarom vraag ik u ook of er aanbestedingen werden ingediend. Zo ja, hoeveel werden er ingediend? Er is ook nog een tweede ronde met opnieuw een termijn van 30 dagen. Die tweede ronde eindigt ook volgende week.

Ik heb u al verschillende keren vragen gesteld over de rechtsonzekerheid van die zogenaamde KIWI-procedure. Ondertussen zijn de programmawetten gepubliceerd en daarin werden ook nog modificaties aangebracht. De procedure bleef ondertussen doorlopen. Hebben de modificaties voor meer duidelijkheid en rechtszekerheid gezorgd voor de firma's? Zullen zij in de tweede ronde hun aanbestedingen indienen? Hebt u daarover overlegd?

Een andere vraag betreft de nieuwkomers. Dit is mij tijdens de vakantie aan de oren gekomen. Ondertussen zijn er nieuwe medicijnen ingeschreven. Het gaat daarbij om amlodipine en simvastatine. Op het RIZIV kan men daarover geen informatie verstrekken. Worden deze medicijnen er gewoon stoemelings bijgenomen zonder dat de anderen dit weten? Of kan men deze verbieden om mee te doen omdat zij later zijn ingeschreven? Mij lijkt dit niet mogelijk omdat dit tegen de vrije handel ingaat.

Ik denk dat er nog tal van problemen zijn waaruit blijkt dat die procedure niet echt goed zit. Het zou mij natuurlijk zeer verheugen mocht u mij hier van het tegendeel kunnen overtuigen. Ik hoop wel dat u hier meer informatie en uitleg zult geven want uw repliek in de plenaire vergadering was zeer kort.

Mijnheer de minister, kunt u mij wat meer uitleg geven over het "vervolgverhaal" van de KIWI-procedure? Kunt u mij zeggen wat er ondertussen is veranderd? Wat is de stand van zaken? Met wie hebt u nog overleg gepleegd?

03.02 Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, mevrouw De Block, ik ben het niet eens met het voorstel om lopende aanbestedingen op te schorten, zolang de regelgeving niet helemaal en volledig werd gepubliceerd. Dat zou immers een kwalijk precedent scheppen. Ik zou daardoor verplicht zijn om bijvoorbeeld de vraag te stellen of elke procedure rond een aanvraag ingediend bij de CTG moet worden stopgezet, zodra er een koninklijk besluit wordt genomen dat enkele elementen van de procedure wijzigt.

Neen, het gaat hier om een probleem dat in elke regelgeving voorkomt en door overgangsbepalingen wordt opgelost, zowel in het geval in kwestie als in andere gevallen.

Het spreekt bovendien voor zich dat de algemene regel van de verworven rechten moet worden gerespecteerd en dat de voorwaarden die golden op het moment dat de aanbestedingen moesten worden ingediend, in de loop van de procedure niet aanzienlijk mogen worden gewijzigd.

03.01 Maggie De Block (VLD): En ce qui concerne la procédure kiwi, la première phase d'adjudication est terminée. Des soumissions ont-elles été introduites? Dans l'affirmative, combien?

La deuxième phase s'achève dans une semaine. La loi programme de fin décembre 2006 a encore modifié la procédure. Les entreprises disposent-elles à présent de davantage de clarté et de sécurité juridique? Soumissionneront-elles au cours de la deuxième phase?

Entre-temps, deux nouveaux médicaments ont également été soumissionnés, en l'occurrence l'amiodipine et la simvastatine. Leur participation à la procédure d'adjudication peut-elle être interdite pour cause de tardiveté?

La réplique du ministre au cours de la séance plénière était particulièrement brève. C'est pourquoi je demande de plus amples explications. Qu'est-ce qui a été réellement modifié? Quel est l'état d'avancement du dossier? Avec qui ont lieu les concertations?

03.02 Rudy Demotte, ministre: Je ne puis souscrire à la proposition tendant à suspendre les adjudications en cours jusqu'à la publication de la réglementation dans son intégralité. Voilà qui créerait un dangereux précédent. Ce problème, qui se pose à propos de chaque réglementation, est résolu par le biais de mesures de transition. La règle générale des droits acquis doit être respectée. Les conditions d'application au moment de l'introduction de l'adjudication ne peuvent être changées de manière importante dans le courant de la procédure.

Hoewel er geen echte tegenspraak tussen de tekst van het koninklijk besluit en de tekst van de gezondheidswet uit 2006 bestaat, heb ik de regering in het kader van de programmawet van eind 2006 voorgesteld om enkele wijzigingen aan te brengen die de situatie volledig verduidelijken.

Daartoe bepaalt de programmawet van december 2006 dat de beschermingsperiode en alle regels die daarop betrekking hebben, bij koninklijk besluit zullen worden bepaald. Voornoemd besluit zal de inwerkingtreding van de nieuwe regels vastleggen. Dat betekent dat de beschermingsperiode niet onmiddellijk van toepassing zal zijn op de lopende twee aanbestedingen voor alodipine en synvastatine. Het zijn dus de regels van het koninklijk besluit van 21 december 2001, zoals bekendgemaakt in het koninklijk besluit van mei 2006, die voor de twee voornoemde moleculen van toepassing zullen zijn.

Heel concreet en in antwoord op uw verschillende vragen betekent dat het volgende.

Ten eerste, de prijzen die worden toegepast, zullen voor de winnaar de prijzen zijn die in het kader van de aanbestedingen gelden en voor de andere de prijzen die vóór de aanbesteding golden.

Ten tweede, marktprijsverlagingen door de verliezers zullen niettemin worden toegestaan.

Ten derde, de generische geneesmiddelen moeten de normale regels respecteren. Zij mogen dus nooit duurder dan de originele geneesmiddelen zijn.

Ten vierde, de nieuwe spelers, voor zover er zijn, mogen een aanvraag indienen om zich bij de winnaar in categorie B te voegen, indien zij 15% onder de prijs van de winnaar liggen.

Wat uw vraag over de betrokkenheid van de minister van Economische Zaken betreft, zullen de regels die de wet bepaalt, worden gevolgd.

Bien qu'il n'y ait pas de véritable contradiction entre l'arrêté royal et la loi en matière de santé de 2006, j'ai proposé d'apporter quelques précisions à la loi-programme de fin 2006. Cette loi-programme dispose que la procédure de protection et toutes les règles qui y ont trait doivent être réglées par arrêté royal. L'arrêté royal déterminera les nouvelles règles. En d'autres termes, la procédure de protection ne sera pas immédiatement d'application sur les adjudications en cours concernant l'amlopipine et la simvastatine.

L'arrêté royal du 21 décembre 2001 est donc d'application pour ces molécules.

Pour la firme qui a remporté le marché, les prix en vigueur seront ceux qui ont été fixés après les adjudications; les autres devront appliquer les prix en vigueur avant l'adjudication mais ils pourront réduire leurs prix. Les règles normales s'appliquent aux médicaments génériques, dont le prix ne peut jamais dépasser celui des médicaments originaux. Les nouveaux acteurs peuvent demander à s'insérer dans la catégorie B avec la firme qui a remporté le marché si leurs prix sont inférieurs de 15% à ceux du "vainqueur".

En ce qui concerne l'implication du ministre de l'Économie, les dispositions légales seront observées.

03.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb echter nog geen antwoord gekregen op de vraag hoeveel firma's aan de eerste ronde hebben meegedaan. Die deadline was 18 december. U hebt daarover niets gezegd. De deadline van de tweede ronde is eind volgende week.

03.04 Minister Rudy Demotte: Ik kan pas op 27 januari een antwoord geven op uw vraag. De firma's hebben nog 30 dagen om een offerte in te dienen.

03.03 Maggie De Block (VLD): Combien de sociétés ont participé au premier tour? Le deuxième tour se terminera dès la fin de la semaine prochaine.

03.04 Rudy Demotte, ministre: Le premier tour est terminé et les entreprises disposent désormais encore de 30 jours pour introduire une offre. Je ne puis donc pas répondre avant le 27 janvier.

03.05 Maggie De Block (VLD): De eerste ronde is afgelopen. Nu hebben ze terug 30 dagen. Zijn er echter ook firma's die aan de eerste ronde hebben meegedaan? Dat was mijn vraag.

03.05 Maggie De Block (VLD): Certaines firmes ont-elles participé au premier tour?

03.06 Minister Rudy Demotte: Ja.

03.06 Rudy Demotte, ministre: Oui.

03.07 Maggie De Block (VLD): Er zullen echter nog geen toewijzingen gebeuren. U wacht de tweede ronde af.

03.08 Anne Hendrickx, collaboratrice du ministre: Il y a un délai supplémentaire pour ceux qui n'ont pas répondu. Nous allons donc attendre toutes les réponses pour évaluer la situation.

03.08 Anne Hendrickx, medewerkster van de minister: Wie nog niet heeft geantwoord, krijgt daarvoor nog even de tijd. We moeten over alle antwoorden beschikken om de toestand te evalueren.

03.09 Maggie De Block (VLD): Is dat geen vreemde situatie? Men doet een aanbesteding tegen een bepaalde datum, de enveloppen worden geopend, de prijzen zijn gekend en dan heeft men opnieuw 30 dagen voor een tweede ronde waaraan nieuwe firma's kunnen meedoen.

03.09 Maggie De Block (VLD): N'est-ce pas là une étrange situation? Une adjudication publique est organisée, les prix sont connus à une date donnée, puis l'on dispose d'un nouveau délai de trente jours avant un deuxième tour auquel d'autres firmes peuvent participer.

03.10 Anne Hendrickx, medewerkster van de minister: Alleen voor degenen die niet hebben geantwoord. Het is een volledig vertrouwelijke procedure. Niemand kent de prijzen, zelfs het CTG niet. Het is procedure met een dubbele gesloten envelop. Er is geen risico dat iemand vooraf de prijs zal kennen.

03.10 Anne Hendrickx, collaboratrice du ministre: Il s'agit uniquement de celles qui n'ont pas répondu. La procédure reste confidentielle. Nul ne connaît les prix, pas même la CRM.

03.11 Maggie De Block (VLD): Op basis van de eerste ronde zullen er geen toewijzingen gebeuren?

03.11 Maggie De Block (VLD): Il ne sera donc procédé à aucune désignation sur la base du premier tour?

03.12 Anne Hendrickx, medewerkster van de minister: Neen.

03.12 Anne Hendrickx, collaboratrice du ministre: Non.

03.13 Maggie De Block (VLD): Dat brengt toch enige duidelijkheid.

Wat zal er gebeuren met de nieuwkomers, met degenen die opnieuw zijn ingeschreven? Moeten zij aan dezelfde voorwaarden deelnemen? Die schrijven immers halfweg in.

03.13 Maggie De Block (VLD): Qu'adviendra-t-il des nouveaux acteurs? Doivent-ils satisfaire aux mêmes conditions?

03.14 Anne Hendrickx, medewerkster van de minister: De nieuwkomers die tijdens de procedure zijn binnengekomen, zullen in de procedure worden meegenomen. Ze mogen nog tot 27 januari een prijsofferte indienen. Het RIZIV heeft een brief gekregen van twee firma's. Het RIZIV zal antwoorden dat zij een prijsofferte kunnen indienen en in ieder geval mee zullen doen.

03.14 Anne Hendrickx, collaboratrice du ministre: Ces nouvelles firmes peuvent introduire une offre de prix jusqu'au 27 janvier et peuvent en tout cas prendre le train en marche, même si la procédure a déjà débuté. L'INAMI informera les

intéressés.

03.15 Maggie De Block (VLD): Het RIZIV heeft ondertussen dus ook het licht gezien en zal antwoorden. Tot nu toe had het instituut immers geen antwoord op de vraag of deze of andere mensen nog konden meedoen.

03.15 Maggie De Block (VLD): L'INAMI est donc à présent lui aussi dûment informé car jusqu'ici, personne n'étant en mesure d'y affirmer avec certitude si d'autres firmes avaient encore la possibilité de participer.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la problématique du diabète" (n° 13416)

04 Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de diabetesproblematiek" (nr. 13416)

04.01 Marie-Claire Lambert (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, nombre d'organismes actifs en Belgique dans le domaine du diabète ont soutenu la campagne de la Fédération internationale du diabète. Cette campagne avait pour objectif de faire voter par l'ONU une résolution sur le diabète dans la perspective de la Journée mondiale du diabète le 14 novembre 2007. Une telle résolution de l'ONU contribuerait à attirer l'attention sur le sujet et permettrait de lancer des actions ciblées dans le monde entier.

En effet, à l'heure actuelle, 230 millions de personnes, soit 6% de la population adulte, sont atteintes de diabète. Pour ces malades, le maintien d'une qualité de vie acceptable représente un véritable défi quotidien. Si nous n'envisageons pas d'agir aujourd'hui, dans 20 ans, ce seront 350 millions de personnes qui seront atteintes de diabète ou qui auront développé des complications du diabète. En Belgique, une personne sur 20 en est atteinte. Dans 20 ans, ce serait un Belge sur dix.

Monsieur le ministre, quelles sont les initiatives du ministère fédéral de la Santé publique en matière de prévention? Par ailleurs, quelles sont les initiatives pour répondre aux effets de la maladie sur les personnes atteintes?

04.01 Marie-Claire Lambert (PS): Heel wat Belgische organisaties hebben hun steun verleend aan de campagne van de "International Diabetes Federation" om de VN een resolutie te laten aannemen met het oog op de Werelddag Diabetes op 14 november 2007.

Momenteel lijden 230 miljoen mensen (6 procent van de volwassen wereldbevolking) aan suikerziekte en moeten dagelijks strijd leveren om een aanvaardbare levenskwaliteit te behouden. Als we niets ondernemen, zullen er over 20 twintig jaar 350 miljoen suikerzieken zijn. In België is momenteel een persoon op twintig suikerziek. Over twintig jaar zou het al een Belg op tien zijn.

Welke initiatieven neemt Volksgezondheid ter zake?

04.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la députée, il semble établi que c'est surtout le nombre de diabétiques de type 2 qui va augmenter dans les prochaines années. Je partage en cela votre point de vue. Pour rappel, le diabète de type 2 est celui dont l'apparition est déterminée par des facteurs dont je parlais tout à l'heure à propos de l'obésité tels que l'alimentation et la sédentarité.

Je suis convaincu que l'approche basée sur les soins à apporter aux patients, bien qu'indispensable, n'est pas suffisante et risque même d'être illusoire. Nous devons porter haut et fort le message à nos concitoyens que cette épidémie ne peut être enrayer qu'à la condition d'avoir le courage de revoir certaines de nos habitudes alimentaires, de remettre en question le confort d'une sédentarité excessive et de

04.02 Minister Rudy Demotte: In de komende jaren zal vooral het aantal diabetici type 2 (dat veroorzaakt wordt door de voeding en een zittend leven) stijgen.

Een curatieve aanpak is noodzakelijk, maar niet voldoende. We moeten onze voedingsgewoonten herbekijken, ons groot gebrek aan beweging ter discussie stellen en de burgers erop wijzen dat er geen

nous mettre collectivement en garde contre l'illusion de certaines médications dites "miracles".

Comme dans le domaine de la lutte contre le tabac, vous connaissez mon souci de participer à l'effort de toute autorité compétente en matière d'hygiène de vie afin de promouvoir une alimentation saine. C'est le sens de la démarche contenue dans le Plan National Nutrition Santé. J'ai lu le récent rapport du Centre fédéral d'expertise et je partage l'idée qu'une bonne organisation des soins de santé est tout aussi nécessaire. Ce rapport a formulé des recommandations pertinentes à ce sujet.

Comme cela a été souligné lors des débats qui ont eu lieu dans la matinée du 14 novembre 2006, il me semble important de retenir les éléments suivants:

- la justification d'une approche nouvelle de l'organisation des soins de santé moins basée sur la réaction à des symptômes et plus proactive, orientée vers les patients et surtout multidisciplinaire;
- la nécessité de renforcer le rôle du patient et de sa famille en prenant appui sur les organisations de patients;
- l'importance de la reconnaissance du rôle central du médecin généraliste dans la connaissance des soins du diabète en collaboration avec la famille et les éducateurs;
- le soutien de la promotion d'un réseau de soins centré sur le diabète associant les médecins généralistes et spécialistes dans l'encadrement du team multidisciplinaire;
- la justification de l'élaboration de protocoles de soins évalués par la collecte d'indicateurs cliniques au sein du système d'information qui doit pouvoir être utilisé pour un suivi optimal du patient.

Ces recommandations sont importantes et témoignent de la volonté courageuse d'une médecine plus en réseau et qui accepte de faire évaluer les différents maillons de la chaîne qui interviennent dans le processus de soins. C'est donc logiquement que les recommandations du Centre fédéral d'expertise inspirent les mesures qui ont déjà été prises ou qui le seront rapidement dans le cadre de conventions passées avec l'INAMI et qui sont destinées à mieux comprendre quelles stratégies sont efficaces dans le domaine de la lutte contre le diabète de type 2.

Je reste également attentif aux nouvelles molécules dans le traitement, surtout lorsqu'elles facilitent la prise en charge médicale et qu'elles sont mises sur le marché à des prix raisonnables.

04.03 Marie-Claire Lambert (PS): Madame la présidente, je remercie M. le ministre pour sa réponse complète et me réjouis des initiatives qui sont prises.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'avis de la Commission de planification du 7 décembre 2006 concernant les candidats médecins luxembourgeois" (n° 13483)

05 Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het advies van de Planningscommissie van 7 december 2006 betreffende de Luxemburgse kandidaat-geneesheren" (nr. 13483)

wondermiddelen bestaan.

Ik steun de inspanningen die de bevoegde overheden leveren om onze levenshouding op het stuk van de gezonde voeding te verbeteren. Het nationaal voedings- en gezondheidsplan is daar een voorbeeld van. Het recente verslag van het Federaal Kenniscentrum bevat een aantal relevante aanbevelingen.

Dat kan onder meer bereikt worden door de gezondheidszorg meer proactief, patiëntgericht en multidisciplinair te organiseren. We moeten tevens de patiënt en zijn gezin een grotere rol toebedelen, de centrale rol van de huisarts erkennen, een zorgnetwerk voor diabetici steunen en gemakkelijk te evalueren zorgprotocollen voor een optimale opvolging van de patiënten opstellen.

Die aanbevelingen liggen aan de basis van de maatregelen die in het kader van de conventies met het Riziv ter zake werden genomen.

Ik volg ook de ontwikkeling van de nieuwe moleculen op de voet. Die zouden gemakkelijker toegediend kunnen worden en minder kosten.

04.03 Marie-Claire Lambert (PS): Die initiatieven stemmen me tevreden.

05.01 **Marie-Claire Lambert** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, comme vous le savez, l'accès aux études de médecine revient fréquemment au centre des débats. Or, certains pays membres de l'Union européenne ne possèdent pas de cursus universitaire complet en médecine; c'est notamment le cas du Luxembourg. Ainsi, en moyenne, une quinzaine d'étudiants luxembourgeois poursuivent leur cursus en Communauté française, étant donné que le Luxembourg ne propose que la première année à ces étudiants.

Or, s'ils accèdent directement en deuxième année et ne présentent donc pas l'épreuve d'orientation de fin de première année, ils risquent de prendre la place de certains de nos étudiants dans le contingentement fédéral.

À ma connaissance, la Commission de planification devait rendre un avis concernant les candidats médecins luxembourgeois en date du 7 décembre dernier. Monsieur le ministre, pourriez-vous nous communiquer la teneur de cet avis? La quinzaine d'étudiants luxembourgeois sera-t-elle considérée comme étant hors quota dans le contingentement fédéral? En fonction de l'avis, quelles mesures comptez-vous prendre pour rencontrer cette difficulté?

05.02 **Rudy Demotte**, ministre: Madame la présidente, madame Lambert, en réponse à votre question relative à l'avis de la Commission de planification du 7 décembre 2006, je puis vous apporter les éléments suivants.

Premièrement, il est proposé de considérer les candidats médecins provenant de pays de la Communauté européenne avec un cursus universitaire en médecine incomplet en dehors du contingentement.

Deuxièmement, la Commission de planification a rendu un avis favorable à cette proposition au cours de la séance du 7 décembre 2006.

Enfin, en ce qui concerne le gouvernement, l'avant-projet d'arrêté royal en question, modifiant l'arrêté royal du 30 mai 2002, a été approuvé par le Conseil des ministres et est transmis pour avis au Conseil d'État.

05.03 **Marie-Claire Lambert** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie et je me réjouis d'apprendre que cette quinzaine d'étudiants luxembourgeois sera considérée comme étant en dehors du contingentement. En effet, vous savez que le numerus clausus pose encore pas mal de problèmes et reviendra certainement à l'ordre du jour prochainement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Dirk Claes aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de invoering van het rookverbod" (nr. 13500)
- de heer Bart Tommelein aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het antirookbeleid" (nr. 13515)
- de heer Patrick De Groot aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het rookverbod in de horeca" (nr. 13617)

05.01 **Marie-Claire Lambert** (PS): Een aantal Europese lidstaten, zoals het Groothertogdom Luxemburg, beschikt niet over een volledige universitaire opleiding in de geneeskunde. Zo zetten een vijftiental Luxemburgse studenten hun studies in ons land voort en dreigen zo een aantal Belgische studenten in de federale contingentering te verdringen.

Op 7 december jongstleden moest de Planningscommissie ter zake een advies uitbrengen. Hoe luidt dat? Worden de Luxemburgse studenten voor de vaststelling van het quotum buiten beschouwing gelaten? Welke maatregelen zal u, afhankelijk van het advies, nemen?

05.02 **Minister Rudy Demotte**: Er wordt voorgesteld de kandidaat-geneesheren van de Europese lidstaten met een onvolledige artsopleiding niet in aanmerking te nemen voor de contingentering.

De Planningscommissie heeft op 7 december 2006 een gunstig advies in die zin verstrekt.

Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het KB van 30 mei 2002 werd door de ministerraad goedgekeurd en wordt voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

05.03 **Marie-Claire Lambert** (PS): Dat verheugt me. De numerus clausus leidt nog steeds tot problemen en we zullen er ongetwijfeld op terugkomen.

06 Questions jointes de

- M. Dirk Claes au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'instauration de l'interdiction de fumer" (n° 13500)
- M. Bart Tommelein au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la politique de lutte contre le tabagisme" (n° 13515)
- M. Patrick De Groote au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'interdiction de fumer dans le secteur horeca" (n° 13617)

06.01 **Dirk Claes** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik wil de minister en de leden van deze commissie een gezond 2007 wensen. Dat is toepasselijk voor de commissie voor de Volksgezondheid.

Mijnheer de minister, ik wil u enkele vragen stellen over de invoering van het rookverbod. De wijzigingen aan het rookverbod in openbare plaatsen zorgen voor heel wat verwarring en voor verschillende interpretaties. Het is geen gemakkelijk koninklijk besluit.

Ik wil u enkele vragen stellen. Ik zou er nog veel meer kunnen stellen, maar ik beperk mij tot de meest essentiële. Ik kom later misschien terug met een volgende reeks vragen.

Cafés kleiner dan 50 m² kunnen nu roken in heel het café toelaten op voorwaarde dat ze hebben gezorgd voor voldoende luchtafzuiging en luchtververging. Er zijn een aantal vragen over die 50 m². Welke oppervlakten wordt meegerekend en welke niet? Worden de toog, de discobar, de gangen, het wc en de inkomfasas meegeteld in deze berekening? Ik weet dat uw voorganger, minister Aelvoet, bij een andere toepassing van de wetgeving de toog niet meerekende. Worden de toog en andere delen nu wel meegerekend?

Is het toegelaten om het café te verkleinen? Ik hoor van cafétazar die nu over 53 m² beschikken dat zij een muur van ongeveer 10 centimeter bouwen waardoor ze onder die 50 m²-grens vallen. Dat gebeurt.

Drankgelegenheden kunnen ook, mits enkele voorwaarden, een rokerszone voorzien. Dat is het moeilijke punt in heel dit koninklijk besluit en in heel deze wetgeving. Wat verstaat u precies onder de inrichting van een zone die de hinder voor niet-rokers beperkt wanneer er geen fysieke afscheiding is? Indien een café normaal bevolkt is en er klanten aan de tafeltjes of zelfs aan de toog op barkrukken zitten, is dat niet echt een probleem. Wanneer er echter een massale toeloop is, zou het wel eens kunnen dat klanten onmogelijk kunnen zien dat de rechterzijde van het café de niet-rokerszone is en de linkerzijde de rokerszone. Dat is toch een echt probleem.

Hoe denkt u deze hinder in de toekomst te kunnen voorkomen? Het zou immers kunnen dat ook de niet-rokers hinder ondervinden van de rokers in de rokerszone. Als er geen fysieke afscheiding is, bestaat de mogelijkheid dat de rook van de rokerszone naar de niet-rokerszone wordt afgeleid, ondanks de aanwezige luchtververgingssystemen.

Een toch wel heel bizarre punt is het volgende. Wat is precies de reden waarom u toch nog hebt toegelaten dat er maaltijden worden geserveerd in de rokerszone? Dit was volgens mij beter niet toegestaan. U had beter gezegd dat er in die zaken eventueel nog mag worden gegeten in de niet-rokerszone.

06.01 **Dirk Claes** (CD&V): Les modifications apportées à la législation sur l'interdiction de fumer dans les lieux publics sont à l'origine d'une importante confusion. De nombreuses dispositions de l'arrêté royal posent des problèmes d'interprétation.

Dans les cafés dont la superficie est inférieure à 50 m², il est permis dans certaines conditions de fumer dans l'ensemble du café. Le comptoir, le discobar, les couloirs, les toilettes, le hall d'entrée, etc... sont-ils inclus ou non dans cette superficie? Est-il permis de réduire la superficie d'un café pour répondre à cette condition de superficie?

Des zones pour fumeurs peuvent être aménagées dans les débits de boissons. Que faut-il entendre par la notion d'aménagement limitant les nuisances pour les non-fumeurs? Comment est-il possible de limiter les nuisances sans séparation physique? Pourquoi des repas peuvent-ils encore être servis dans cette zone pour fumeurs?

Le ministre a-t-il l'intention de préciser les conditions concrètes liées à l'interdiction de fumer? Comment seront organisés les contrôles? Combien de personnes seront affectées aux contrôles et quand ces contrôles débuteront-ils? Les contrôleurs disposent-ils de directives suffisantes pour pouvoir travailler correctement?

Nu is het nog altijd mogelijk dat er klanten binnenkomen die willen eten en in de rokerszone gaan zitten, misschien met een roker erbij. Die roker gaat misschien niet roken, maar aan de tafel daarnaast zal men misschien wel roken. De hinder blijft dus.

Zal de minister op korte termijn nog verduidelijkingen geven omtrent de concrete invulling van een aantal voorwaarden, zoals de minimumcapaciteit van de rookafzuiging, de te gebruiken logo's en dergelijke? Het is toch belangrijk dat het niet zomaar om het even welke rookafzuiging is. De kwaliteit daarvan is natuurlijk ook bepalend voor het gevoel dat de rokers hebben of voor het personeel dat in die zaak werkt, wat betreft de nadelige gevolgen die zij daarvan nog ondervinden.

De minister heeft evenwel reeds aangekondigd dat er controles op de uitvoering van dit KB zullen volgen, maar hij stelde ook dat het in het begin alleen een verwittiging zou kunnen opleveren.

Wat mijn zevende vraag betreft, weet ik ondertussen wel dat er 80 controleurs zijn aangeduid en dat er ongeveer 25.000 controles zullen komen. Misschien is het goed daarover even iets te zeggen in uw antwoord.

Hebben deze controleurs reeds voldoende richtlijnen op basis waarvan zij, bijvoorbeeld, de ruimte van een klein café kunnen nagaan, de rookzone kunnen opmeten of kunnen bepalen of een zaak een eet- of dranketablissement is? Een niet-rokerszone moet bijvoorbeeld meer dan de helft van de rokerszone zijn. Hoe zal men dat precies meten?

Dan kom ik tot de vraag of een etablissement een eet- of dranketablissement is. Oorspronkelijk had u gezegd dat als minder dan één derde van de totale bruto aankoopfacturen aan voeding wordt besteed, men nog een niet-rokerszone en een rokerszone kan inrichten. Tot daar ben ik akkoord, maar daar is op het laatste moment nog bijgekomen dat zaken die alleen lichte maaltijden serveren – de kleine restauratie, snacks – ook nog onder die toepassing kunnen vallen. In sommige etablissementen echter kan men bijvoorbeeld twee derde bruto aankopen hebben van lichte maaltijden en snacks en toch vallen onder de toepassing van de maatregel die een niet-rokerszone en rokerszone toelaat, ook al verkoopt men er heel veel voeding. Dat is een eigenaardigheid die nu mogelijk is geworden en wat verwarring schept in de sector door die twee verschillende criteria.

Er bestaat ook verwarring tussen, een pitabar, waar eigenlijk niet mag worden gerookt en een frituur, waar nog wel mag worden gerookt. Ik wil ook nog even verwijzen naar de verwarring inzake de jeugdhuizen. Daar mag niet worden gerookt en eigenlijk vrezen de uitbaters ervan hun cliëntele te zien verhuizen naar kleine jeugdcafés, waar nog wel mag gerookt worden.

Dat zijn een aantal vragen die ik in eerste instantie wou stellen, mijnheer de minister.

06.02 Bart Tommelein (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in het kader van het antirookbeleid moeten sinds december

06.02 Bart Tommelein (VLD): Depuis le mois de décembre, les

nieuwe waarschuwingsfoto's op de pakjes sigaretten staan. U hebt de verkopers van tabakswaren nog tot juni van dit jaar de tijd gegeven om de pakjes met de oude, schriftelijke waarschuwingen te verkopen zonder foto's.

Door deze maatregel zullen vooral de kleinere winkels en tabakszaken, de kleine zelfstandigen, met onverkoopbare stocks kunnen zitten na 1 juni 2007. Zij verkopen namelijk minder populaire merken met een veel lagere rotatiesnelheid. Er zal waarschijnlijk geen probleem zijn voor de zeer populaire merken maar eerder voor de merken die niet zo frequent worden verkocht. U besliste ook dat de bij levering betaalde taksen en btw op die onverkochte pakjes niet zullen worden terugbetaald door de Staat. De taksen en de btw bedragen toch gemiddeld 3 euro per pakje van 4 euro. Ze zouden dus een aanzienlijk financieel verlies kunnen betekenen voor de kleine winkeliers.

Mijn vraag is of het economisch toch niet meer verantwoord is om de winkeliers hun bestaande voorraad te laten uitverkopen. Het gaat hier om kleinere zaken en om merken die niet zo frequent verkocht worden. Ze bevatten immers nog altijd de oude geschreven waarschuwingen en dat heeft naar mijn inschatting toch geen noemenswaardige impact op het rookgedrag of de globale volksgezondheid. Indien u echter blijft zeggen dat dit niet mogelijk is, kunnen we dan voor die winkeliers de bij levering betaalde taksen en btw op die niet verkochte pakjes niet terugstorten als de ze onverkochte pakjes terug correct aanbieden aan de overheid?

06.03 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de minister, ik wil u ook namens mijn hele fractie uiteraard de beste nieuwjaarswensen aanbieden. Ik zag u zonet kijken toen de heer Claes aan het woord was om een aantal onduidelijkheden in de wetgeving aan te halen. Mijnheer de minister, ik wil u meedelen dat u vanaf nu opgelucht kunt ademen, ik ben gestopt met roken sinds 1 januari. Ik weet niet hoe lang ik het volhou, maar goed.

Het KB van 13 december trad voor de horeca pas in werking op 1 januari 2007. Ondanks de lange overgangsperiode werden uitbaters van snookerhallen en -clubs begin januari geconfronteerd met inspecteurs - dat is niet zomaar uit de lucht gegrepen, mijnheer de minister – die op een bepaald moment zelf niet wisten wat mocht en wat niet. Het blijkt dat er onduidelijkheid heert, vooral door het ontbreken van een definitie van sport en/of sportruimte in het KB. Het verslag van de koning laat ook ruimte voor interpretatie. Ik citeer: "Tenslotte kan een uitbater van een drankgelegenheid in een gesloten openbare plaats waar krachtens artikel 2 een rookverbod geldt in geen geval een aanvraag tot afwijking indienen. We denken aan cafés en bars in ziekenhuizen, sportzalen, speelzalen voor kinderen, culturele centra, expositieruimtes enzovoort die niet afgesloten zijn van de hoofdruimte door wanden noch voorzien zijn van een plafond. In deze instellingen geldt dus een totaal rookverbod. De situatie is dezelfde voor de uitbaters van drankgelegenheden in een sportruimte". Daar hebben we dat begrip weer. "Het gaat hier over bars in zalen voor lichamelijke opvoeding, in gymnastiekzalen en in elke instelling voor fysieke en sportactiviteiten die binnen of in openlucht worden beoefend". De laatste geciteerde zinsnede is eigenlijk een beetje een manke vertaling uit het Frans.

paquets de cigarettes doivent comporter de nouvelles photos dissuasives. Les commerçants peuvent continuer à vendre leurs stocks jusqu'au mois de juin. Pour les petits magasins qui vendent des marques moins populaires, cette mesure pourrait entraîner des pertes significatives, d'autant qu'ils ne peuvent pas récupérer les taxes et la TVA qu'ils ont payées.

Ne serait-il pas préférable de permettre aux commerçants d'épuiser leur stock? Dans la négative, les autorités ne pourraient-elles pas, tout au moins, leur restituer les taxes et la TVA?

06.03 Patrick De Groote (N-VA): Début janvier, des exploitants de salles et de clubs de snooker ont été confrontés à des inspecteurs qui ne savaient pas eux-mêmes s'il y était ou non interdit de fumer. Cette confusion résulte de l'absence, dans l'arrêté royal, d'une définition des notions de sport ou d'espace pour la pratique du sport.

Pourquoi l'arrêté royal ne contient-il pas de définition claire? Comment le ministre définirait-il les salles de sport et les activités de sport physiques? Comment le ministre expliquera-t-il au secteur horeca et aux inspecteurs que les débits de boissons faisant partie des salles de snooker et d'établissements similaires ne relèvent pas de la catégorie des débits de boissons dans les espaces pour la pratique du sport figurant dans l'arrêté royal?

“Tout établissement d’activités physiques et sportives pratiquées interne ou en plein air“. De vertaling had moeten luiden: “Elke instelling voor fysieke sportactiviteiten” in plaats van “fysieke en sportactiviteiten”, tenzij u aan het begrip een andere interpretatie geeft.

Waarom onderbrak in het koninklijk besluit een duidelijke definitie van de term “sport”?

Hoe zou u sportzalen en fysieke sportactiviteiten omschrijven?

Op welke wijze zal u de horecasector en de inspecteurs duidelijk maken dat drankgelegenheden verbonden aan snookerhallen en eventueel andere zaken, mits zij verbonden zijn aan de bepalingen in het besluit, niet onder drankgelegenheden in sportruimten, zoals bepaald in het koninklijk besluit, vallen?

De situatie van de snookerhallen lijkt mij erg onduidelijk. Ik kreeg graag een antwoord.

06.04 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw de voorzitter, ik zal eerst op de eerste en de laatste vragen antwoorden. Mijnheer Tommelein, ik zal daarna op uw vraag antwoorden. De twee andere vragen zijn immers van dezelfde aard.

In antwoord op de vragen van de heren Claes en De Groote zou ik er u graag op willen wijzen dat de door u gestelde vragen 1 tot 6, onder de bepalingen vallen die niet werden gewijzigd ten opzichte van de bepalingen die reeds sinds 1990 gelden. Dat zijn regels die al lang bestaan. Het zijn dus geen nieuwe regels.

Op de vraag of ik niet beter een algemene maatregel had uitgewerkt die overal een rookverbod zou hebben opgelegd, kan ik antwoorden dat ik van mening was om dat te doen. U weet ook – ik heb dat al meermaals in het Parlement gesteld – dat ik van de regering de opdracht heb gekregen om met de horecafederaties tot een consensus te komen. De regels van 1990 zijn dus exact dezelfde gebleven.

Ik zal nu op uw verschillende, precieze vragen antwoorden.

Ten eerste, gangen, wc's en inkomssas behoren niet tot de verbruksruimte. Zij worden dus uitgesloten. De toog en de discobar maken deel uit van de verbruksruimte. Het is dus aangewezen dat het ook rookvrije ruimtes zijn.

Ten tweede, iedereen kan beslissen over de omvang van de verbruksruimte van zijn etablissement. Dat is dus mogelijk. Het is een kwestie van goodwill van de uitbater of eigenaar van het café.

Ten derde en ten vierde, ik kan u aan de hand van een concreet voorbeeld een antwoord geven. In het geval van een verbruksruimte met twee verdiepingen en met een vierde gedeelte kan het niet dat de rokersruimte zich op benedenverdieping en de niet-rokersruimte op de eerste verdieping bevinden.

De rook stijgt via de vide naar de eerste verdieping. Op die manier wordt de hinder niet beperkt. De oplossing in dergelijke gevallen is

06.04 **Rudy Demotte**, ministre: Les premières questions de M. Claes concernent une législation datant de 1990 qui est toujours d'application.

Les couloirs, les WC et le sas d'entrée ne font pas partie de l'espace de consommation. En revanche, le comptoir et le discobar en font partie.

Chacun peut déterminer lui-même la superficie de son établissement.

Si l'espace de consommation est réparti sur deux niveaux et que la fumée peut passer d'un niveau à l'étage supérieur, le fumoir ne peut se trouver au niveau inférieur.

L'exploitant d'un débit de boissons qui ne sert qu'une quantité limitée de repas peut demander le régime fumeur si l'alimentation ne représente pas plus d'un tiers de ses achats de denrées alimentaires.

Pour mieux diffuser l'information, j'ai, en concertation avec les trois fédérations belges de l'Horeca, créé un site internet (www.fumer-horeca.be) et mis sur pied un call-center (02/524.97.97). En outre, une campagne d'information a été lancée à la télévision, et un logo a été créé pour identifier les

een rookverbod op de benedenverdieping en de rokerszone op de eerste verdieping.

Ten vijfde, de uitbater van een drankgelegenheid kan aanspraak maken op het rookregime op voorwaarde dat hij het aantal opgediende maaltijden van kleine restauratie, beperkt tot een derde van het aankoopcijfer aan voeding, niet overschrijdt. Dat is ook een onderdeel van het compromis met de horecasector.

Ten zesde, in overleg met de drie horecafederaties van het land heb ik zowel de uitbater van de sector als het grote publiek een aantal middelen voor informatieverstrekking ter beschikking gesteld. Hierin vinden zij antwoorden op specifieke vragen. Het gaat om een website www.roken/horeca.be en een callcenter 02/524.97.97. U weet ook dat er een tv-campagne en een logo voor rookvrije horecazaken wordt gelanceerd.

De horecafederaties van hun kant hebben belangrijke inspanningen geleverd om hierover te communiceren via hun interne communicatiekanalen.

Ten zevende, er zullen een honderdtal controleurs worden ingezet in 2007. Er zijn 25.000 controles gepland, waarvan de helft in het eerste kwartaal van het jaar. Dat zijn dus toch veel controles.

U hebt natuurlijk gelijk als u zegt dat de controleurs in een eerste stap pv's van waarschuwingen opstellen. Het is ook de bedoeling om meer informatie te geven aan de mensen die de wetgeving niet goed zouden interpreteren of begrijpen.

Ten achtste, de intensieve opleiding van controleur gebeurt in twee verschillende instellingen of agentschappen, het FAVV enerzijds en de FOD Volksgezondheid anderzijds. Deze opleiding wordt al gepland en gaat nog voort.

Mijnheer De Groote, ik wil u eerst en vooral feliciteren met uw inspanningen om te stoppen met roken. Ik weet dat het niet gemakkelijk is. Meer en meer mensen doen deze inspanning. Ik weet dat het een zeer belangrijke beslissing is, niet alleen voor uzelf, maar u bent ook een voorbeeld voor anderen. Ik hoop dat het de parlementsleden die nog roken op goede ideeën zal brengen.

Sport werd niet gedefinieerd – misschien gelukkig maar – in het koninklijk besluit van 13 december 2005 tot het verbieden van het roken in openbare plaatsen. Zowel in de Franstalige als in de Nederlandstalige versie van het verslag aan de Koning staat wel duidelijk aangegeven – daarover verschillen wij van mening – wat onder "sportruimte" wordt verstaan.

Het betreft zalen voor lichamelijke oefening – dat is niet stricto sensu sport, maar het is geassimileerd aan sport -, gymnastiekzalen, instellingen voor fysieke activiteiten. Ik heb ook gecheckt of dat een correcte vertaling is. Misschien is het niet de best mogelijke vertaling. "Lichamelijke activiteiten" zou beter zijn, want dat is precies de bedoeling. Ten slotte betreft het de instellingen voor sportactiviteiten. Er kan een verschil gemaakt worden tussen de sportactiviteiten stricto sensu en de lichamelijke activiteiten.

établissements sans fumée. Les fédérations ont fait de gros efforts au niveau de la communication interne.

Une centaine de contrôleurs seront envoyés sur le terrain et devraient effectuer quelque 25.000 contrôles en 2007, dont la moitié au cours du premier trimestre. Les formations intensives des contrôleurs de l'AFSCA et du SPF Santé publique ont lieu en ce moment.

Le sport n'est pas défini comme tel dans l'arrêté royal du 13 décembre 2005 mais, dans le rapport au Roi, il est clairement précisé ce que l'on entend par "salles de sport". Il s'agit des salles destinées à l'exercice physique, des salles de gymnastique ainsi que des établissements où des activités physiques ou sportives sont pratiquées. Selon moi, le snooker est bel et bien un sport. Des championnats régionaux, nationaux et internationaux sont disputés et il existe des fédérations belges, internationales ainsi qu'au niveau régional. A l'instar d'autres disciplines sportives, le snooker est pratiqué en qualité d'amateur ou de professionnel. Ce sport exige une très grande concentration et des compétences techniques.

L'interdiction de fumer s'applique lorsque ce sport est pratiqué dans une infrastructure ou dans un établissement spécialement équipés à cet effet. Le club de snooker se différencie en cela du simple bistrot où se trouve une table de snooker. L'adjonction des mots "activité principale" à la définition du "débit de boisson" prend toute son importance en l'occurrence. Les cafés ne disposent pas, en effet, d'une "infrastructure sportive spécifique" et ne sont dès lors pas considérés comme des salles de sport.

Tous les inspecteurs ont reçu des instructions précises. Ils savent

Naar mijn oordeel is snooker wel degelijk een sportactiviteit. In alle officiële websites van gemeenten en Gewesten staat snooker gecatalogeerd als sport. Zo weet ik dat ik ook een beetje sport beoefen. Er zijn zowel regionale, nationale als internationale kampioenschappen. Er is dus nog hoop voor mij. Bovendien zijn er zowel gewestelijke, Belgische als internationale federaties. De sport wordt trouwens, zoals bij zo veel andere sporten, zowel recreatief als professioneel beoefend. Het is een sport die een zeer grote concentratie en techniciteit vereist, kijk maar eens naar de wedstrijden op de BBC. Ze wordt beoefend in specifiek daarvoor uitgeruste infrastructuren of instellingen. Een snookerclub, die vanwege zijn specifieke structuur verschilt van een gewoon café, moet als een sportruimte worden beschouwd. De klanten gaan voornamelijk naar een dergelijke snookerclub om te snookeren. Het begrip "voornaamste activiteit", die werd toegevoegd aan de definitie van "drankgelegenheid", is daarbij van groot belang.

Uiteraard worden cafés met een snookertafel in de verbrukszaal niet beschouwd als een sportruimte. Dergelijke inrichtingen beschikken trouwens niet over een specifieke sportinfrastructuur en worden dan ook niet beschouwd als een instelling voor sportactiviteiten of een sportruimte.

Alle controleurs hebben een intensieve opleiding en duidelijke instructies gekregen. Zij weten dat horeca-inrichtingen die beschikken over een bijkomende specifieke infrastructuur voor het snookeren, een speelzaal of speelzone met verscheidene snookertafels, beschouwd dienen te worden als deel uitmakend van een sportruimte. Bijgevolg is een rookverbod in de verbrukszaal en in de rest van de sportruimte van toepassing.

De verbruksruimte mag wel over een rookkamer beschikken. Om alle eventuele onduidelijkheden te vermijden heeft de tabakscontroleldienst van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid begin december een brief naar de Belgian Billiards and Snooker Association gestuurd met informatie over de invoering van het rookverbod in alle sportruimtes.

Mijnheer Tommelein, het gaat hier over een zeer belangrijk ontwerp. Het gaat hier over het antirookbeleid en de waarschuwingsfoto's. De overgangsperiode van twaalf maanden voor de fabrikanten en van achttien maanden voor de handelaars is opgenomen in het KB van 10 augustus 2004 dat het principe omschrijft van het aanbrengen van foto's op alle sigarettenpakjes, tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 augustus 1990 betreffende het fabriceren en het in de handel brengen van producten op basis van tabak en soortgelijke producten. Het KB werd mede ondertekend door de ministers van Economie en van Middenstand. Dezen meenden dat een periode van zes maanden ruim voldoende was om de handelaars de mogelijkheid te geven hun voorraad niet-conforme sigarettenpakjes van de hand te doen.

Heden zouden de fabrikanten reeds hun sigaretten moeten produceren met de foto's erop. Dit betekent dat de handelaars vanaf heden reeds nieuwe pakjes zouden moeten krijgen. Mochten de handelaars deze maand of binnen de maand nog steeds geen nieuwe pakjes krijgen van de fabrikanten of mochten de fabrikanten binnen de maand nog steeds oude pakjes aan de handelaars leveren, moeten de handelaars deze oude verpakkingen gewoon weigeren of

que les établissements horeca disposant d'une infrastructure supplémentaire spécifique destinée au snooker doivent être considérés comme faisant partie d'une salle de sport et que l'interdiction de fumer s'y applique dès lors aussi dans la zone réservée à la consommation.

Afin d'éviter toute équivoque, le SPF Santé publique a adressé début décembre un courrier informatif à la Belgian Billiard and Snooker Association.

L'arrêté royal du 10 août 2004 relatif à l'apposition de photos sur les paquets de cigarettes prévoit une période transitoire de 12 mois pour les fabricants et de 18 mois pour les commerçants.

Cet arrêté royal a été cosigné par les ministres de l'Économie et des Classes moyennes. Ces derniers ont estimé qu'un délai de six mois était largement suffisant pour permettre aux commerçants de se défaire de leur ancien stock.

Actuellement, les fabricants devraient déjà livrer de nouveaux paquets. Les commerçants qui n'auront toujours pas reçu de nouveaux paquets d'ici un mois devront les refuser ou exiger que le fabricant reprenne les anciens paquets après le 10 juin.

in de verkoopclausule laten opnemen dat na 10 juni de voorraden van deze oude pakjes moeten worden teruggenomen door de fabrikant. De handelaars moeten eens hun eisen stellen aan de fabrikanten.

06.05 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de minister, er is een klein probleem: kleine zelfstandigen zijn niet onmiddellijk aangesloten bij een vakbond. Eisen stellen kan enkel op individuele basis. Ik kan begrijpen dat een vrij grote sigarettenwinkel die een belangrijke afnemer is van fabrikanten wel eisen kan stellen, maar voor de kleine zelfstandige ligt dat toch wel wat moeilijk.

Ik ben het met u eens dat de fabrikanten ter zake hun verantwoordelijkheid hebben en in principe de niet-verkochte pakjes zonder waarschuwingsfoto's zouden moeten terugnemen na 1 juli. Ik neem daar akte van, maar ik vrees dat die kleine zelfstandige daar niet sterk en machtig genoeg voor is, mijnheer de minister. Misschien kunnen zij de hulp van de overheid hierin wel gebruiken.

06.06 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de minister, de reclamespot over het rookverbod vind ik zeer speciaal en zeer origineel. Hij was evenwel zo goed dat u hem moet intrekken. Ik vond het echter een goede poging om origineel uit de hoek te komen met een bepaald niet gemakkelijk onderwerp.

Wat in de horeca toch wel leeft, mijnheer de minister, is de verwarring en de onduidelijkheid die er gecreëerd is. Men vraagt eigenlijk om meer duidelijkheid. Ik wil dan ook aandringen op een evaluatie van de wetgeving en van het KB en dat eigenlijk zo snel mogelijk. Ik denk dat de wetgever eigenlijk een evaluatie moet maken zodat we kunnen zien waar we moeten bijsturen.

Het zou bijvoorbeeld duidelijk zijn als we zouden stellen dat er in de zaken waar eten wordt geserveerd niet wordt gerookt en dat in de zaken waar er niet wordt gegeten en geen maaltijden worden opgediend wel nog een bepaald rookbeleid kan worden toegelaten, natuurlijk nog altijd met uw rookkamer als uitweg voor de eetgelegenheden. We stellen nu immers vast, mijnheer de minister, dat er een verschuiving optreedt van de restaurants, die wel een rookkamer kunnen inrichten, naar de tavernes die gewoon een rokerszone en een niet-rokerszone hebben. Dat is eigenlijk een gevaarlijke evolutie omdat de restaurants het al wat moeilijker hebben dan de tavernes. Ze ondervinden daar al heel wat concurrentie van. We mogen eigenlijk geen "oneerlijke concurrentie" in de hand werken met ons rookbeleid. Ik denk niet dat dit uw bedoeling is en dat zou het eigenlijk ook niet mogen zijn. Duidelijkheid is dus toch wel belangrijk.

Mijnheer de minister, ik heb hier net als mijn collega een primeur aan te kondigen. U weet dat ik zelf ook een horecazaak heb. Op 1 januari zijn wij vrijwillig rookvrij geworden. Wij hoefden dat niet te doen aangezien wij minder dan een derde aan maaltijden serveren. Wij hebben dat echter toch gedaan. Ik wil u zelfs eens uitnodigen om te komen kijken. Als u de tijd hebt en u bent in de buurt van Leuven, mag u er gerust eens naartoe komen.

(...): ...

06.07 Dirk Claes (CD&V): Neen, daarvoor is ze te klein. Ik wil eigenlijk alleen zeggen dat wij dit positief hebben opgevat naar de

06.05 Bart Tommelein (VLD): Les cigarettiers devraient en effet assumer leurs responsabilités, en reprenant les anciens emballages. Je crains toutefois que la position des petits indépendants ne leur permette pas de formuler des exigences à l'égard des fabricants. Les autorités pourraient peut-être leur venir en aide.

06.06 Dirk Claes (CD&V): J'ai trouvé le spot publicitaire très réussi! Apparemment, il était même tellement bien fait que le ministre a été obligé de le bannir de nos écrans.

La confusion règne encore toujours à de nombreux égards dans le secteur horeca. Aussi voudrais-je insister sur une évaluation rapide de l'arrêté royal, pour que celui-ci puisse être adapté et corrigé là où c'est nécessaire. Une façon de clarifier les choses pourrait consister à faire la distinction entre les établissements où on sert des repas et ceux où on ne peut pas se restaurer.

Dans la situation actuelle, on pourrait assister à un glissement de la clientèle, qui pourrait préférer les tavernes aux restaurants. Or, les restaurants vivent déjà une époque difficile et se passerait volontiers de cette "concurrence déloyale".

06.07 Dirk Claes (CD&V): J'ai introduit volontairement

rokers toe. Wij hebben op de binnenkoer een mooie rokersruimte geïnstalleerd met hout op de vloer en verwarming. Ze is mooi ingericht en daar kan men gaan roken. De rokers hebben daar eigenlijk zeer positief op gereageerd maar vooral de niet-rokers hebben daar zeer positief op gereageerd. Als we met het rookbeleid bezig zijn, moeten we toch ook bekijken hoe we de rokers daartoe gaan brengen. Ik hoor anderzijds immers ook dat op een aantal plaatsen het rookverbod plots is ingegaan en dat de rokers daar buiten in de regen en de kou moeten staan en dat ze dat eigenlijk niet op prijs stellen. Misschien moet er bij een volgende aanpassing of in het totale beleid voor de horeca ook eens bekeken worden hoe we het voor de rokers aangenaam kunnen maken zonder dat ze de niet-rokers daarbij benadelen of in de rook zetten. Ik wil dus toch aandringen op een goede evaluatie, mijnheer de minister, waarin misschien die punten kunnen worden meegenomen.

06.08 Patrick De Groote (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wij moeten alleen nog een datum afspreken met collega Claes. Mevrouw de voorzitter, misschien kan heel de commissie een bezoekje brengen, als u daar niets tegen hebt.

Mijnheer de minister, het feit dat er daarover veel vragen komen is toch wel een teken dat het voor de horeca niet steeds duidelijk is. Er zit nog heel wat onduidelijkheid verscholen in de wetgeving. Anderzijds is het ook zo dat de doorstroming van de informatie die u geeft aan de grote verenigingen, aan de clubs, ook niet optimaal verloopt. Dat is echter waarschijnlijk niet uw verantwoordelijkheid.

Het feit dat de horeca veel vragen stelt is een goed teken. Het toont aan dat men in de sector bezorgd is en de intentie heeft om deze wet ook na te leven.

06.09 Minister Rudy Demotte: Tot nu toe zijn er slechts enkele honderden controles gebeurd. De sfeer lijkt zeer goed. De mensen die in overtreding zijn of die de wet niet goed geïnterpreteert of begrepen hebben, zijn steeds bereid om de dingen te verbeteren.

Ik zal in de loop van de volgende weken over meer informatie beschikken. Dat zal ons helpen om een pre-evaluatie te doen. Een algemeen verbod was natuurlijk het gemakkelijkste geweest. Wij hebben echter moeten onderhandelen met de drie grootste federaties. Zij hebben een compromis geschatst dat gebaseerd is op de realiteit op het terrein.

Ik geef slechts één voorbeeld, dat te maken heeft met uw eigen ervaring. De federaties mochten bijvoorbeeld voorstellen, in het kader van het overleg, dat in een rookkamer met verluchting zou kunnen worden voorzien, maar enkele uitbaters en eigenaars hebben zich daartegen verzet omdat dat geldelijke investeringen zou vragen.

In de sector was er een significante minderheid die een algemeen verbod zou hebben gekozen omdat dat minder geldelijke investeringen vraagt. Dat was echter een minderheid. De meerderheid van de federaties was voorstander van het behouden van de situatie van 1990, over het verschil tussen restaurants, tavernes en dergelijke.

Op het ogenblik dat ik moest overleggen met de sector, moest ik ook

l'interdiction de fumer dans mon propre café, tout en aménageant dans la cour un petit coin pour fumeurs agréable. Cette initiative a été bien accueillie tant par les fumeurs que par les non-fumeurs.

06.08 Patrick De Groote (N-VA): Beaucoup d'acteurs du secteur horeca ne savent toujours pas à quoi s'en tenir. La raison en est, me semble-t-il, que la transmission des informations aux associations et aux clubs n'est pas encore optimale. Le fait que l'horeca se pose beaucoup de questions est, en soi, de bon augure car cela montre qu'il a l'intention de respecter la loi.

06.09 Rudy Demotte, ministre: Il n'y a eu que quelques centaines de contrôles mais il me revient que le climat est favorable et que les exploitants qui ne sont pas encore en règle sont toujours prêts à apporter les améliorations nécessaires.

J'en saurai plus au cours des prochaines semaines, ce qui me permettra de faire une pré-évaluation. Une interdiction générale aurait évidemment été la solution la plus simple mais la réglementation actuelle est un compromis auquel les fédérations ont apporté leur soutien. Dans le secteur, une minorité s'est aussi dite favorable à une interdiction totale parce que l'installation de systèmes de ventilation nécessite des investissements mais la majorité y était opposée. La majorité était, par ailleurs, pour le maintien de la distinction entre

rekening houden met de wil van de sector en de federaties. Ik heb dit voorstel dus duidelijk gesteund. Ik kan niets anders zeggen. Ik wil de mensen die inspanningen leveren proficiat wensen. Ik weet dat er café-uitbaters zijn die de moed hebben gehad om hun zaak al vrijwillig rookvrij te maken. Waar men ervoor heeft gekozen, werkt het ook. Er zijn nu meer gezinnen die met de kinderen naar een café durven gaan. Ik zal mijn eigen ervaring als illustratie aanhalen. Als ik naar een restaurant moest met mijn kinderen en mensen in het restaurant aan het roken waren, dan was dat voor mij altijd een zeer moeilijke keuze. Ik vind dat de kwaliteit van het leven verhoogd is door deze maatregel.

Ik hoop dat er in de toekomst een meerderheid zal zijn om nog verder te gaan.

06.10 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de minister, het is belangrijk dat ook de roker vindt dat er voor hem een inspanning wordt gedaan, dan kan hij het ook aanvaarden en dan zal hij daarover niet moeilijk doen. Het is belangrijk dat wij hem ook een beetje in de watten leggen.

restaurants, tavernes, etc.

Je sais que certains cafés ont déjà instauré volontairement une interdiction de fumer et aussi que les résultats suivent car on constate que ces cafés sont plus fréquentés qu'avant par les familles avec enfants. J'espère donc qu'à l'avenir, une majorité souhaitant poursuivre dans cette voie se constituera.

06.10 Dirk Claes (CD&V): Les fumeurs se plient généralement volontiers à ces mesures s'ils ont le sentiment qu'on fait quelque chose pour répondre à leurs préoccupations.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. Benoît Drèze au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les mesures envisagées à propos de la limitation des PET-scans" (n° 13517)

07 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de geplande maatregelen inzake de beperking van het aantal PET-scans" (nr. 13517)

07.01 Benoît Drèze (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, le mardi 12 décembre, je vous interrogeais sur la procédure d'infraction entamée par la Commission européenne à l'encontre de la Belgique à la suite de la décision prise de limiter le nombre de PET-scans sur notre territoire. Une évolution de ce dossier au niveau belge justifie aujourd'hui une question complémentaire dans ce dossier.

En effet, le journal "Le Soir" du 1er décembre 2006 révélait l'existence, dans votre chef, d'un plan de désengagement permettant d'éviter, dans certains cas, l'application des sanctions financières prévues par la loi santé d'avril 2005. Votre plan serait constitué de deux arrêtés. Le premier imposerait aux hôpitaux d'un même bassin de soins de passer un accord de coopération mettant les machines agréées à la disposition de l'ensemble du bassin. Le second arrêté accorderait un répit jusqu'au 31 décembre 2008 aux hôpitaux ayant acquis des PET-scans avant l'arrêté limitant le nombre agréé à 13 machines. Cette dérogation concerne, selon le journal "Le Soir" en question, le CHC Saint-Joseph, le centre hospitalier de Jolimont, Edith Clavel à Bruxelles et l'hôpital d'Alost.

Cet article indiquait encore que le nombre agréé pourrait être revu à la hausse si, après évaluation à faire avant fin 2008, il était démontré que de nouvelles indications le justifient, ce qu'affirment de nombreux praticiens notamment en matière de chimiothérapie. À défaut de justifications suffisantes, les machines illégales seraient fermées au 1er janvier 2009.

Monsieur le ministre, confirmez-vous les informations diffusées par

07.01 Benoît Drèze (cdH): Op 1 december berichtte de pers over het bestaan van een plan waarmee de toepassing van financiële sancties in het kader van de beperking van het aantal PET-scanners kan worden voorkomen. Een eerste besluit zou de ziekenhuizen van een en dezelfde zorgregio ertoe verplichten een samenwerkingsakkoord af te sluiten teneinde de erkende scanners ter beschikking van alle zorginstellingen van die regio te stellen. Een tweede besluit zou uitstel verlenen aan ziekenhuizen die een PET-scanner hebben aangekocht vóór de inwerkingtreding van het besluit dat het aantal erkende scanners beperkt. Dat aantal zou bovendien worden opgetrokken, na een beoordeling die ten laatste eind 2008 moet plaatsvinden. Indien het gebruik ervan onvoldoende wordt gestaafd, zouden de illegale scanners vanaf 1 januari 2009

voie de presse et en particulier l'échéancier renseigné?

En ce qui concerne les sanctions appliquées en cas de non-respect des normes d'agrément, telles que visées dans la loi santé d'avril 2005, un troisième arrêté royal est nécessaire. Cet arrêté royal est-il lui aussi en préparation? Dans ce cas, quelles sont les modalités prévues?

La dérogation envisagée par le deuxième arrêté en faveur des quatre PET-scans acquis "in tempore non suspecto" permettra-t-elle aux hôpitaux qui les possèdent d'obtenir le remboursement des prestations effectuées dans les mêmes conditions que celles qui s'appliquent aux PET-scans agréés?

Enfin, ces quatre PET-scans pourront-ils continuer à fonctionner aux mêmes conditions, au-delà du 31 décembre 2008 si l'évaluation envisagée n'est pas réalisée à temps? Pouvez-vous nous préciser à qui cette évaluation serait confiée et quelles seraient les garanties d'objectivité?

buiten gebruik worden gesteld.

Kan u die informatie en de vooropgestelde timing bevestigen? Bereidt u een koninklijk besluit voor betreffende de sancties die zullen worden toegepast indien de erkenningsnormen niet worden nageleefd? In welke modaliteiten is voorzien? Zal de afwijking in het tweede besluit ten gunste van PET-scanners die "in tempore non suspecto" door vier ziekenhuizen werden aangekocht, hun eenzelfde terugbetaling van de verstrekkingen verzekeren als voor de erkende PET-scanners? Zullen die vier PET-scanners in gebruik kunnen blijven na eind 2008 indien de beoordeling niet tijdig rond is? Wie zal die beoordeling uitvoeren? Hoe wordt de objectiviteit ervan gewaarborgd?

07.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, monsieur Drèze, contrairement à ce qu'on prétend, il n'existe pas de plan de désengagement pour permettre d'éviter l'application des sanctions financières prévues par la loi santé d'avril 2005. Pour les appareils qui étaient déjà installés au moment de la publication de la prorogation actuelle, à savoir en août 2000, il a été fixé à l'époque un délai transitoire d'un an pendant lequel ils pouvaient être exploités sans agrément.

Pour des raisons de cohérence, je propose de prolonger ce délai transitoire pendant une période suffisamment longue pour amortir les appareils. Cette dérogation est valable uniquement par rapport à l'interdiction d'exploiter des appareils non agréés, étant donné qu'une programmation de 13 appareils est suffisante.

Il va de soi qu'il n'en ira pas de même pour le remboursement des prestations visées.

Par ailleurs, l'arrêté royal qui doit permettre l'application concrète de la loi santé 2005 est en préparation. Il prévoit une retenue des honoraires de 10% pour les prestations de diagnostic en médecine nucléaire pendant le semestre où l'exploitation illégale d'un scanner PET est constatée. Cela permet aussi une mise sous scellés des appareils.

Si, à l'avenir, il s'avérait que l'indication pour utiliser le PET-scan évoluait à un point tel que la programmation ne serait plus suffisante, il serait logique que la programmation soit augmentée. Remplir cette programmation relève alors de la compétence des Communautés.

Enfin, vous savez, monsieur Drèze, que notre pays est impliqué dans un litige avec l'Union européenne, en l'occurrence la Commission européenne. Je ne dois pas vous expliquer que l'issue du litige aura

07.02 Minister Rudy Demotte: Er bestaat geen plan om de beperking van het aantal PET-scanners te omzeilen. Voor de scanners die reeds waren geïnstalleerd toen de huidige programmering werd bekendgemaakt, werd een overgangsperiode van een jaar vastgelegd tijdens dewelke ze zonder erkenning mogen worden gebruikt. Ik stel voor om die termijn te verlengen zodat de scanners kunnen worden afgeschreven. Die afwijking geldt alleen voor het verbod om niet-erkende toestellen te gebruiken en is niet van toepassing op de terugbetaling van de verstrekkingen.

Het koninklijk besluit dat de toepassing van de gezondheidswet van 2005 mogelijk moet maken, wordt momenteel voorbereid. Het voorziet in een inhouding van 10 procent op de erelonen voor diagnostische verstrekkingen in de nucleaire geneeskunde gedurende het semester waarin het onwettige gebruik van een PET-scan wordt vastgesteld. Daarnaast kunnen de

une influence positive ou négative sur toutes les mesures prises ou qui doivent encore l'être. Dans ce contexte, l'organisation de réflexions sur des délais ou des dates limites n'aurait pas de sens. En effet, nous devons attendre que la Commission européenne exprime sa position à ce sujet.

toestellen ook verzegeld worden.

Het lijkt logisch, indien de evolutie van de indicaties zulks rechtvaardigt, dat de programmatie – die een gemeenschapsbevoegdheid is – wordt uitgebreid.

Tot slot wil ik erop wijzen dat de in dit dossier genomen en te nemen maatregelen afhangen van de afloop van het geschil met de Europese Commissie. Discussies over termijnen en einddata hebben op dit ogenblik dus niet veel zin.

07.03 Benoît Drèze (cdH): Madame la présidente, je remercie le ministre pour les précisions qu'il a données.

Nous aurons vraisemblablement l'occasion de revenir, dans les mois qui viennent, sur ce dossier.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07.03 Benoît Drèze (cdH): We zullen wellicht nog de kans krijgen om op dit dossier terug te komen.

08 Question de Mme Marie-Claire Lambert au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le risque d'afflux de médecins roumains et bulgares au 1er janvier 2007" (n° 13530)

08 Vraag van mevrouw Marie-Claire Lambert aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de mogelijke toevloed van Roemeense en Bulgaarse artsen vanaf 1 januari 2007" (nr. 13530)

08.01 Marie-Claire Lambert (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, à partir du 1er janvier 2007, date de l'adhésion de la Bulgarie et de la Roumanie à l'Union européenne, la Belgique peut limiter l'entrée de certains travailleurs ou, au contraire, favoriser l'arrivée de certains professionnels.

En ce qui concerne les médecins, je perçois deux problèmes. Le premier a trait à la qualité de la formation des médecins en Bulgarie et en Roumanie.

Les doyens des facultés de médecine ont été reçus, le 30 avril 2003, par M. Potchmarsky de la DG Marché intérieur pour faire le point sur la libre circulation des médecins. Ils ont été informés à l'époque de l'état d'avancement du dossier et ont appris que la qualité de la formation médicale avait été évaluée dans les douze pays candidats. Cette évaluation avait souligné de nettes défaillances de formation en Bulgarie et en Roumanie. La Belgique contribue d'ailleurs à améliorer la qualité des médecins roumains en participant, dans le cadre d'accords interuniversitaires, à la formation partielle de candidats spécialistes, qui viennent passer un à deux ans dans nos hôpitaux.

Le deuxième problème est celui de la démographie médicale.

La Roumanie, pays de 22.400.000 habitants, formerait, chaque année, près de 4.000 médecins. Par contre, la Belgique, qui compte 10.472.800 habitants, a légiféré de façon à limiter le nombre de candidats qui ont annuellement accès à la formation pour le titre de

08.01 Marie-Claire Lambert (PS): Vanaf 1 januari 2007, datum van de toetreding van Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie, kan België de toegang van bepaalde werknemers beperken of integendeel de instroom van bepaalde beroepsbeoefenaars bevorderen.

Wat de artsen betreft, rijst er een eerste probleem met betrekking tot de kwaliteit van de artsenopleiding in Bulgarije en Roemenië. Het DG Interne Markt heeft de kwaliteit van de geneeskundige opleiding in de twaalf kandidaat-lidstaten geëvalueerd en daaruit blijkt dat de opleiding in Bulgarije en Roemenië duidelijk tekortschiet.

Het tweede probleem is dat van het aantal artsen. In Roemenië zouden jaarlijkse bijna 4.000 artsen afstuderen, terwijl België wetgevende maatregelen heeft

médecin généraliste ou de médecin spécialiste. Le "ratio" est donc largement déséquilibré, puisque la Roumanie compte un médecin diplômé par 5.600 habitants contre un praticien autorisé à entreprendre une formation de généraliste ou de spécialiste pour 14.960 habitants en Belgique.

Le risque est majoré par rapport aux dix autres nouveaux États membres pour des raisons linguistiques (le français est enseigné en Roumanie), démographiques (la "production" de 4.000 médecins par an pour 22.400.000 habitants) ainsi que par notre politique d'aide à la formation qui a fait connaître notre pays à plusieurs centaines de spécialistes roumains.

Monsieur le ministre, permettrez-vous la libre installation de médecins issus de pays diplômant un nombre illimité de médecins dans des pays où le contingentement crée une diminution de jeunes médecins? Ne faudrait-il pas entamer ou poursuivre la réflexion sur une régulation des médecins à l'échelle européenne? Quelles mesures comptez-vous prendre à cet égard?

08.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, madame la députée, d'après mes informations, nous ne sommes pas en mesure aujourd'hui d'évaluer le nombre de médecins roumains ou bulgares qui viendraient, potentiellement, s'installer depuis le début de l'année dans notre pays. Bien entendu, ce dossier sera suivi et, si nécessaire, des mesures seront prises.

Sans vouloir anticiper sur des mesures concrètes, il convient d'opérer une distinction entre les médecins qui, après avoir obtenu leur diplôme, souhaitent venir en Belgique pour se spécialiser et ceux qui veulent s'établir ici pour exercer leur spécialisation.

Ce n'est que dans ce premier cas de figure qu'on peut faire quelque chose via le contingentement.

Je rappelle que l'interrogation que vous aviez tout à l'heure s'inscrit dans un contexte bien différent dans lequel il n'y a pas de cursus complet de médecine.

Enfin, je tiens encore à signaler qu'à ce jour, l'administration n'a pas encore reçu d'informations concrètes de l'Union européenne en ce qui concerne le niveau précis des diplômes des pays concernés. Cela signifie que ces diplômes ne doivent pas, entre-temps, être automatiquement reconnus.

getroffen om het aantal kandidaten dat toegang heeft tot de opleiding te beperken.

In vergelijking met de tien andere nieuwe lidstaten is er sprake van een verhoogd risico, en zulks om taalkundige redenen – in Roemenië wordt immers de Franse taal onderwezen – en wegens de hulp die ons land op het vlak van de opleiding in Roemenië biedt, waardoor ons land bekend is geworden bij honderden Roemeense specialisten.

Zal u een vrij vestigingsrecht toestaan voor artsen uit landen waar een onbeperkt aantal artsen afstuderen in landen waar er ten gevolge van een contingentering minder jonge artsen zijn? Zou men de reflectie over een regulering van het aantal artsen op Europese schaal niet moeten voortzetten? Welke maatregelen zal u in dat verband treffen?

08.02 Minister Rudy Demotte: Wij kunnen momenteel niet inschatten hoeveel Roemeense of Bulgaarse artsen zich in ons land zullen komen vestigen. Indien nodig zullen uiteraard maatregelen worden getroffen.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de artsen die na het behalen van hun diploma naar ons land willen komen om zich te specialiseren en degenen die zich hier willen vestigen om hun specialisatie uit te oefenen.

Het is enkel in het eerste geval dat de contingentering kan worden overwogen.

Uw vraag kadert in een welbepaalde context, waarin er niet in een volledig studieprogramma geneeskunde is voorzien.

Tot dusver heeft de administratie geen concrete inlichtingen van de Europese Unie met betrekking tot

het niveau van de diploma's in de betrokken landen ontvangen. Intussen moeten zij dus niet automatisch worden erkend.

08.03 Marie-Claire Lambert (PS): Monsieur le ministre, c'est un dossier qu'il faudra suivre et évaluer régulièrement.

08.03 Marie-Claire Lambert (PS): Het betreft een dossier dat regelmatig zal moeten worden geëvalueerd.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de Mme Véronique Ghenne au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la confusion volontaire entre médicament et complément alimentaire" (n° 13545)

09 Vraag van mevrouw Véronique Ghenne aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de bewuste verwarring tussen geneesmiddelen en voedingssupplementen" (nr. 13545)

09.01 Véronique Ghenne (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, tout dernièrement, les journalistes ont servi de relais publicitaire à une firme belge qui vient de lancer sur le marché une soi-disant "super" pilule permettant de réduire significativement le taux de cholestérol et une autre agissant contre la tension élevée. Les journalistes, dans leurs articles, n'ont pas hésité à comparer ces deux produits aux médicaments existants en vantant leurs avantages essentiellement en raison du moindre coût financier et de leur composition dite "naturelle".

Or, ces pilules ne sont pas enregistrées comme médicaments mais comme compléments alimentaires. Cette différence fondamentale permet aux initiés de comprendre implicitement que la firme n'a pas pu présenter aux autorités compétentes les effets thérapeutiques probants de ces pilules et n'a pas pu respecter la procédure d'enregistrement qui vérifie ainsi la bonne qualité et la sécurité de ces produits.

Au-delà du cas particulier susmentionné, la vente de plantes médicinales déclinées dans des huiles essentielles, infusions et compléments alimentaires représente aujourd'hui un marché important se développant de manière fulgurante. Ce retour à la nature pousse ainsi de plus en plus de personnes à s'auto-médicamentez, ce qui peut parfois constituer un problème.

Je vous soumets mes questions.

Je souhaite connaître votre opinion sur la possibilité d'améliorer l'information des consommateurs quant à l'usage de ces produits dits "naturels".

Les professionnels de la santé sont-ils suffisamment et correctement formés à l'utilisation des compléments alimentaires qui peuvent aussi provoquer de sérieuses interactions médicamenteuses?

La législation belge est-elle bien adaptée à cet engouement, en particulier au niveau des compétences requises permettant la commercialisation de ces compositions herboristes?

Enfin, ne faudrait-il pas adapter les exigences en matière d'étiquetage

09.01 Véronique Ghenne (PS): Journalisten prezen onlangs de voordelen van nieuwe cholesterol-en bloeddruppillen in vergelijking met bestaande geneesmiddelen. Die pillen zijn evenwel als voedingssupplementen geregistreerd. Hun therapeutische werking werd dus niet aan de bevoegde overheden voorgelegd. De kwaliteit en de veiligheid van die producten werden evenmin nagegaan.

Nu de verkoop van medicinale planten een hoge vlucht neemt, zou ik graag uw standpunt kennen over de informatie die over het gebruik van die 'natuurlijke' producten aan de consument wordt verstrekt. Krijgen de beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg een opleiding over het gebruik van voedingssupplementen en hun wisselwerking met geneesmiddelen? Is de Belgische wetgeving ter zake up-to-date, met name wat de vereiste deskundigheid betreft om die kruidenmengelingen in de handel te brengen? Zou het risico op een overdosis of de mogelijke wisselwerking met geneesmiddelen niet op het etiket moeten worden vermeld, evenals het opschrift 'Dit is geen geneesmiddel'?

afin que soient mentionnés les risques réels d'interaction médicamenteuse ou de surdose et que soit clairement précisée sur l'emballage la mention "Ceci n'est pas un médicament", comme le prévoit d'ailleurs la législation européenne?

09.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, madame la députée, avant de s'intéresser à l'aspect naturel d'un produit, il convient tout d'abord d'établir s'il s'agit d'un médicament selon la législation reprise à l'article 1 de la loi du 25 mars 1964 ou s'il s'agit d'une denrée alimentaire à base de plantes.

Dans certains cas, le doute peut exister. C'est la raison pour laquelle il existe déjà actuellement un comité mixte regroupant les personnes de la direction générale Médicaments et des représentants de la direction générale Végétaux, Animaux et Aliments du SPF Santé publique. Son rôle est d'examiner les cas litigieux afin de constituer une jurisprudence.

L'existence de cette commission mixte a été officialisée par la loi du 1er mai 2006 qui modifie celle du 25 mars 1964 sur les médicaments. Le Roi doit encore fixer les modalités de la procédure selon laquelle les décisions seront prises.

La loi précise qu'en cas de doute sur un produit qui, eu égard à ses caractéristiques, serait susceptible de répondre à la fois à la définition d'un médicament et à celle d'un produit régi par une autre législation, les dispositions de la loi sur les médicaments sont d'application. La règle la plus stricte est donc systématiquement privilégiée.

Quand il s'agit de médicaments dont la vente n'est pas soumise à prescription, la législation sur la publicité pour le public spécifique à cette catégorie de produits dispose qu'il est interdit de suggérer que la sécurité ou l'efficacité du médicament est due au fait qu'il s'agit d'une substance naturelle. La publicité doit être strictement conforme aux données acceptées lors de l'enregistrement. Quand il s'agit de denrées alimentaires, un règlement en matière d'allégations nutritionnelles et de santé portant sur les denrées alimentaires vient d'être adopté au niveau européen le 12 octobre dernier.

Ce règlement dont nous avons déjà parlé en commission devrait être publié prochainement et entrera en application mi-2007. Il s'applique à toute allégation nutritionnelle ou de santé formulée dans des communications à caractère commercial, c'est-à-dire l'étiquetage, la présentation et la publicité des produits alimentaires, en ce compris les compléments alimentaires. À l'avenir, seules les allégations qui auront été autorisées pourront être utilisées. Ces allégations seront préalablement évaluées d'un point de vue scientifique par l'autorité européenne de sécurité des aliments avant leur éventuelle autorisation.

Je ne m'étendrai pas sur les diverses dispositions de ce règlement mais vous pouvez retenir que l'article 10 stipule que les allégations de santé ne sont autorisées que si des informations précises figurent sur l'étiquetage. Je vous communiquerai le texte pour faire gagner du temps à la commission.

La deuxième question porte sur les médicaments. Le Centre national de pharmacovigilance et le Centre belge d'information et de

09.02 Minister Rudy Demotte: De wet van 25 maart 1964 maakt een onderscheid tussen geneesmiddelen en levensmiddelen op basis van planten, en bepaalt dat een gemengd comité met vertegenwoordigers van de DG Geneesmiddelen en de DG Dier, Plant en Voeding van de FOD Volksgezondheid de geschillen onderzoekt en beslecht. De Koning moet de modaliteiten van de besluitvormingsprocedure van dat comité nog vastleggen.

Wanneer een product zowel aan de definitie van een geneesmiddel als aan die van een ander product beantwoordt, zijn de bepalingen van de geneesmiddelenwet van toepassing. Voor niet-voorschriftplichtige geneesmiddelen is het verboden te suggereren dat de veiligheid of de doeltreffendheid van het geneesmiddel te danken is aan het feit dat het om een natuurlijke stof gaat.

Wat de voedingsmiddelen betreft, treedt de Europese verordening betreffende de voedingsclaims midden 2007 in werking. Ze zal van toepassing zijn op alle boodschappen met commercieel karakter. Enkel toegelaten claims zullen mogen worden gebruikt. Dankzij een etiket met nauwkeurige vermeldingen zal de consument beter worden geïnformeerd.

Het Nationaal Centrum voor Geneesmiddelenbewaking en het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie hebben ten behoeve van de gezondheidssector gegevens gepubliceerd over mogelijke wisselwerkingen tussen voedings- en geneesmiddelen. Indien dergelijke interacties bekend zijn,

pharmacothérapeutique ont publié à plusieurs reprises des informations destinées aux professionnels de la santé concernant des interactions possibles entre les aliments, notamment certaines denrées alimentaires à base de plantes, et des médicaments. De telles interactions sont également signalées quand elles sont connues dans le résumé des caractéristiques du produit et dans la notice du patient approuvée lors de l'octroi de l'autorisation de mise sur le marché du médicament concerné.

La mise sur le marché de compléments alimentaires à base de plantes est réglementée en Belgique par l'arrêté royal du 29 août 1997 relatif à la péréquation et au commerce de denrées alimentaires composées de plantes, contenant des plantes ou des préparations de plantes. Cet arrêté royal fixe une liste de plantes autorisées dans les compléments alimentaires. Chaque plante fait l'objet d'une évaluation scientifique par la commission d'avis des préparations de plantes. Lorsque des interactions sont identifiées lors des évaluations de sécurité menées par le comité d'experts scientifiques, la législation impose alors de mentionner un avertissement dans l'étiquetage.

Quant à la troisième question, la totalité des compléments alimentaires contenant des plantes commercialisés en Belgique doivent faire l'objet d'une notification du SPF Santé publique, Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement préalablement à leur commercialisation. Chaque dossier de notification est examiné en détail par un expert. Si on constate des infractions à la législation alimentaire existante, le produit ne reçoit pas de numéro de notification et ne peut dès lors être commercialisé.

Certaines infractions pour lesquelles un numéro d'identification n'est pas attribué concernent la publicité faite autour du produit. La publicité est réglementée par l'arrêté du 17 avril 1980 concernant la publicité pour les denrées alimentaires et par l'arrêté du 29 août 1997 relatif au commerce des denrées alimentaires composées ou contenant des plantes ou des préparations de plantes.

L'arrêté royal du 17 avril 1980 interdit, dans son article 2, §2, d'utiliser le nom de "maladie" ou la représentation des symptômes de maladies ou de personnes malades et l'arrêté du 29 août 1997 précise, dans son article 5bis, 1°, que "dans l'étiquetage et la publicité des produits à base de plantes, il est interdit d'attribuer au produit des propriétés de prévention, de traitement ou de guérison d'une maladie et d'évoquer ainsi des propriétés similaires".

En ce qui concerne le quatrième point que vous avez soulevé, lorsque des interactions entre un complément alimentaire et une solution médicamenteuse ont été identifiées lors des évaluations, dont je parlais tout à l'heure, menées par la Commission d'avis des préparations de plantes, la législation impose la présence d'un avertissement sur l'étiquetage. Lors des vérifications effectuées dans le cadre de la fabrication, un contrôle du respect des doses maximales journalières autorisées est effectué. De plus, l'arrêté du 29 août 1997 relatif à la fabrication et au commerce de denrées alimentaires composées ou contenant des plantes ou des préparations de plantes précise, dans son article 5bis, 3°, que "l'étiquetage d'un complément alimentaire doit comporter un avertissement contre le dépassement de la portion recommandée à consommer chaque jour". Ce même arrêté royal du 29 août 1997

worden ze ook opgenomen in de kenmerken en in de bijsluiter voor de patiënt.

Het koninklijk besluit betreffende de fabricage van en de handel in voedingsmiddelen die planten bevatten, bepaalt welke planten in voedingssupplementen zijn toegelaten. Wanneer wisselwerkingen met geneesmiddelen werden vastgesteld, is het wettelijk verplicht dit op het etiket te vermelden.

Thans worden alle voedingssupplementen met planten die in België verkocht worden, grondig door een deskundige van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu onderzocht. Wanneer er een inbreuk op de regelgeving wordt vastgesteld, kan het product niet op de markt gebracht worden.

De wet verbiedt de naam van ziekten of van hun symptomen te gebruiken en producten op basis van planten eigenschappen toe te schrijven waardoor ziekten kunnen voorkomen, behandeld of genezen worden.

De etikettering moet de gekende wisselwerkingen tussen de voedingssupplementen en geneeskundige stoffen vermelden.

De toegestane maximale dagelijkse dosissen worden gecontroleerd. De benaming "voedingssupplement" moet vermeld worden.

impose également, dans son article 5, §1, 1°, l'utilisation de la dénomination de vente suivante: "Complément alimentaire".

09.03 Véronique Ghenne (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse détaillée.

À propos de ma quatrième question, est-il envisagé d'indiquer sur l'emballage des compléments alimentaires: "Ceci n'est pas un médicament", comme le prévoit la législation européenne?

09.04 Rudy Demotte, ministre: Ce sera effectivement défini dans le cadre des modalités d'application de la législation européenne. Je ne peux encore me prononcer sur ce point.

09.03 Véronique Ghenne (PS): Zou er op de verpakking van de voedingssupplementen niet kunnen vermeld worden dat het niet om een geneesmiddel gaat, zoals de Europese regelgeving voorschrijft?

09.04 Minister Rudy Demotte: Dat zal in het kader van de uitvoeringsmodaliteiten van de Europese regelgeving worden vastgelegd. Ik kan me ter zake nog niet uitspreken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "kippen in legbatterijen" (nr. 13534)

10 Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les poules pondeuses en batterie" (n° 13534)

10.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de Europese Unie leven zo'n 300 miljoen kippen in legbatterijen. Meestal zitten zij met zijn vieren in een krappe kooi, waarin per dier minder dan een A4'tje aan ruimte beschikbaar is. De dieren kunnen zich er uiteraard niet natuurlijk gedragen. Zij kunnen niet met de vleugels fladderen, zij kunnen geen stofbad nemen en zij kunnen letterlijk hun ei niet kwijt in hun nest.

In 1999 besloot de Europese Unie dat voornoemde, wrede legbatterijen vanaf 20 december niet meer mochten worden gebruikt. Er werd afgesproken dat vanaf 2003 geen nieuwe legbatterijen meer mochten worden gebouwd. Elke kip moet vanaf 2012 kunnen beschikken over minimum 750 cm² ruimte. Bovendien werden ook afspraken gemaakt dat kippen moeten kunnen scharrelen, rusten op een zitstok en zandbaden.

In ons land werd aan de genoemde Europese richtlijn opvolging gegeven via het koninklijk besluit van 17 oktober 2005 dat een aantal minimumnormen vastlegt voor het houden en beschermen van legkippen in afwachting van een verdere regeling, conform het Europese verbod.

Het koninklijk besluit vermeldt dat een eventuele wijziging van het besluit er enkel kan komen na de resultaten van een studie. Ik verwijst in dat verband naar artikel 6, §2. Het gaat om een wetenschappelijke studie die betrekking heeft op zowel de aspecten volksgezondheid, sanitair beleid, economische beleid als op het aspect dierenwelzijnsbeleid.

In een verslag aan de Koning meldt u dat in februari 2005 een studie werd opgestart, waarbij de vergelijking tussen het zogenaamde verrijkte kooiensysteem en het alternatieve systeem wordt gemaakt.

10.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): On dénombre dans l'UE quelque 300 millions de poules qui vivent cloîtrées dans des batteries dans des conditions épouvantables. Une directive européenne de 1999 dispose que les batteries ne pourront plus être utilisées à partir de 2012 et que chaque poule devra disposer d'un espace d'au moins 750 cm². En outre, les poules devront pouvoir picoter et devront disposer d'une litière et d'un perchoir.

Chez nous, des normes minimales ont été définies le 17 octobre 2005 en attendant l'entrée en vigueur d'une réglementation conforme à l'interdiction européenne. L'arrêté royal dispose également qu'il ne pourra être modifié qu'après une étude scientifique, laquelle a commencé en février 2005. Le système des cages enrichies devait faire l'objet d'une comparaison avec le système de remplacement. Le rapport final aurait dû être déposé pour l'été 2006. L'a-t-il été? Le ministre en connaît-il les résultats? Quelles conclusions en tire-t-il? Début

Voorheen al werd aangekondigd dat de eindrapportage van de studie tegen de zomer van 2006 klaar zou zijn.

Graag kreeg ik dan ook een antwoord op de volgende vragen.

Is de fameuze studie afgewerkt? Bent u op de hoogte van de resultaten van de studie? Welke conclusies trekt u uit de studie?

Begin 2006 werd ook de opdracht gegeven aan het voedselagentschap om in de loop van 2006 alle leghennenbedrijven individueel aan een controle te onderwerpen.

Werden nog andere maatregelen genomen om de naleving van het koninklijk besluit van 17 oktober 2005 te controleren?

Ten slotte, welke regeling trof u om leghennenbedrijven te sensibiliseren voor het voeren van een diervriendelijk beleid?

10.02 Minister **Rudy Demotte**: Mevrouw de voorzitter, de wetenschappelijke studie waarnaar u verwijst, werd inderdaad afgerond. Vervolgens heb ik aan de Raad voor Dierenwelzijn gevraagd om na te gaan of er nog bijkomend onderzoek nodig is naar bijvoorbeeld het welzijn van de kippen in het alternatieve houderijssysteem met een overdekt buitenbeloop. Volgens het bureau van de raad is er geen bijkomend onderzoek nodig. Ik zal binnenkort dan ook een evaluatiecomité samenstellen om besluiten te trekken uit deze studie. Er kan eveneens rekening worden gehouden met de resultaten van een studie die de Vlaamse regering besteld heeft over de economische gevolgen van de verschillende huisvestingssystemen.

Om op uw tweede en derde vraag te antwoorden, kan ik zeggen dat voor 2006 inderdaad aan het federaal voedselagentschap de opdracht werd gegeven om alle leghenbedrijven met een kooisysteem te controleren, evenals 10% van de bedrijven met alternatieve huisvesting. Dit jaar zullen 20% van deze bedrijven worden gecontroleerd. Begin 2006 werd de sector aangeschreven en herinnerd aan de belangrijkste bepalingen van het koninklijk besluit van 17 oktober 2005. Mijn diensten hebben in september eveneens een overlegvergadering gehad met de pluimveesector om de belangrijkste problemen nogmaals te overlopen.

2006, il a demandé à l'Agence pour la Sécurité alimentaire de contrôler individuellement toutes les entreprises de poules pondeuses dans le courant de l'année. Le respect de l'arrêté royal a-t-il été vérifié selon d'autres formules? Qu'a fait le ministre pour convaincre les entreprises de concevoir leur activité sous l'angle du bien-être des animaux?

10.02 **Rudy Demotte**, ministre: L'étude est prête. J'ai demandé au bureau du Conseil du bien-être des animaux si une enquête complémentaire était nécessaire en ce qui concerne le bien-être des poules dans l'autre système ; la réponse est négative. Je constituerai prochainement un comité d'évaluation pour tirer des conclusions de l'étude. Les résultats d'une étude du gouvernement flamand sur les conséquences économiques des différents systèmes peuvent également être pris en considération.

En 2006, l'Agence alimentaire devait effectuer des contrôles dans l'ensemble des élevages de poules pondeuses qui utilisent le système des cages et dans 10% des élevages qui utilisent l'autre système. Cette année, 20% de ces derniers subiront un contrôle. Début 2006, l'arrêté royal du 17 octobre 2005 a été rappelé au secteur par la voie d'un courrier. Les principaux problèmes ont une nouvelle fois été abordés lors d'une concertation tenue en septembre.

10.03 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Ik heb het volgende niet goed begrepen, mijnheer de minister. U zei dat er een evaluatiecommissie zal worden samengesteld om die studie te evalueren en na te gaan welke bijsturingen er moeten gebeuren. Dit is een evaluatie op het federale niveau. U hebt gezegd dat u ook rekening zult houden met

10.03 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Les résultats de l'étude flamande seront-ils intégrés à l'évaluation fédérale?

de resultaten van de Vlaamse studie die de economische aspecten incalculiert. Zijn die resultaten van de Vlaamse studie al gekend? U zult die resultaten sowieso meenemen in uw federale evaluatie?

10.04 Minister **Rudy Demotte**: Ik heb gezegd dat ik eveneens rekening kan houden met de resultaten van een studie die de Vlaamse regering heeft besteld. Ik weet niet of die studie al is afgerond, maar ik weet van het bestaan ervan. Ik weet ook dat ik op een bepaald moment zal moeten overleggen met de gewestelijke regeringen.

10.05 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Hebt u een timing ter zake, mijnheer de minister?

10.06 Minister **Rudy Demotte**: Nee, ik weet dat dit zeker niet voor de volgende weken moet worden verwacht. Ik denk dat dit voor de volgende regering zal zijn.

10.07 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): De volgende regering zal hieraan opvolging moeten geven?

10.08 Minister **Rudy Demotte**: Dit is een van de grootste uitdagingen op het vlak van het dierenwelzijn. Het heeft zo lang geduurd om een oplossing te vinden.

10.09 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Het heeft vreselijk lang geduurd. De studie is in elk geval beschikbaar.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een onderzoek van het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg over de wiegendoos-slaaptest"** (nr. 13590)

11 **Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'étude du Centre fédéral d'expertise des soins de santé à propos du test de sommeil en vue de détecter un risque de mort subite du nourrisson"** (n° 13590)

11.01 **Koen Bultinck** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ook tijdens de vorige legislatuur werden in deze commissie een aantal parlementaire initiatieven genomen en werk verricht rond de problematiek van wiegendoos.

In dit dossier is het goede nieuws dat het aantal kinderen dat overlijdt aan wiegendoos de jongste jaren zeer sterk is gedaald. Het Kenniscentrum komt tot dezelfde vaststelling. Er wordt melding gemaakt van nog maar negen sterfgevallen per tienduizend kinderen. Kind en Gezin deelt mee dat op Vlaams niveau het aantal kinderen dat jaarlijks aan wiegendoos sterft beperkt is tot zesentwintig.

Wat belangrijk is in dit dossier, is dat die daling niet zozeer te danken is aan de fameuze wiegendoos-slaaptest maar veeleer aan een goede voorlichting van jonge ouders om de juiste handelingen te

10.04 **Rudy Demotte**, ministre: J'ai dit pouvoir tenir compte de ces résultats mais j'ignore si l'étude est déjà disponible. Il faudra en tout état de cause une concertation avec les gouvernements régionaux.

10.05 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): Un calendrier a-t-il été établi?

10.06 **Rudy Demotte**, ministre: Non mais le dossier sera sans doute l'affaire du prochain gouvernement.

10.08 **Rudy Demotte**, ministre: Il s'agit d'un des plus grands défis en matière de bien-être animal. La solution s'est longtemps fait attendre.

11.01 **Koen Bultinck** (Vlaams Belang): La mort subite du nourrisson fait de moins en moins de victimes. Le centre d'expertise mentionne le chiffre de neuf décès sur 10.000 enfants. Selon Kind & Gezin, on dénombrerait annuellement 26 décès. Cette diminution est moins liée au test de sommeil réalisé pour détecter un risque de mort subite du nourrisson qu'aux campagnes d'information. Pourtant, il ressort aujourd'hui d'une étude du centre d'expertise qu'un enfant sur sept

stellen met hun pasgeboren kindjes.

Het Federaal Kenniscentrum beviel in volle kerstperiode andermaal van een zeer interessante studie en ik wil u met de resultaten van die studie enkele vragen stellen. Een op zeven kinderen ondergaat nog altijd die wiegendood-slaapttest. Er bestaat consensus tussen de specialisten dat dit enkel nog gerechtvaardigd zou zijn in een op de vijftig gevallen, bij voorbeeld vroegeboorte en in een aantal andere gevallen, maar zeker niet in de algemeenheid zoals dat nu het geval is.

Mijnheer de minister, u weet hoe krap bij kas de ziekteverzekering altijd zit. Dat moet altijd uw bezorgdheid zijn. Het is dan uiteraard toch belangrijk te weten dat het kostenplaatje dat aan die slaaptesten hangt 10 miljoen euro per jaar bedraagt.

Naar aanleiding van dit interessant onderzoek wil ik van u horen welke conclusies u als bevoegd minister zelf trekt uit dit onderzoek. We weten allemaal dat we aan het einde van deze legislatuur zijn gekomen. Zult u een aantal suggesties van het Kenniscentrum concreet in beleidsdaden omzetten? Zult u de suggestie ter harte nemen van het Kenniscentrum dat wij moeten overwegen om bijvoorbeeld het aantal artsen dat die test mag voorschrijven te beperken, moeten wij gaan naar een beperking van het aantal centra waar die testen nog mogen worden uitgevoerd of moeten wij gewoonweg kiezen voor een voorlichtingscampagne naar de ouders en artsen om duidelijk te maken dat het niet normaal is dat zoveel kinderen die fameuze wiegendood-slaapttest moeten ondergaan?

11.02 Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Bultinck, uit de studie van het Federaal Kenniscentrum, waarnaar u verwijst, onthoud ik vooral de volgende elementen:

Het aantal slachtoffers van wiegendood verminderde de laatste jaren, waarschijnlijk mede door een beter inzicht in de preventieve maatregelen. Het aantal tests dat jaarlijks wordt gedaan, verminderde de laatste tien jaar van ongeveer 30.000 naar ongeveer 20.000. Nochtans wordt een belangrijk budget gebruikt in de terugbetaling van polysomnografie en thuismonitoring. Samen bedraagt dit ongeveer 14 miljoen euro.

Aangezien, zoals in de studie werd aangetoond, wiegendood onvoldoende kan worden voorspeld door deze tests en ze dikwijls enkel worden voorgescreven om de ouders gerust te stellen, dringt een evaluatie zich op. De volgende elementen zijn belangrijk:

Meer aandacht moet worden besteed aan correcte informatie over wiegendood en het nut van monitoring. Het is noodzakelijk dat de kinderen die werkelijk een risico lopen op wiegendood, maximaal worden opgevolgd. Een evaluatie van de indicatiestelling voor dergelijke onderzoeken is dan ook belangrijk. We dienen na te gaan of het beter is de diagnose en opvolging in een beperkter aantal centra te organiseren en also de kwaliteit van de opvolging te verbeteren. In dit kader is een meer accurate gegevensregistratie eveneens noodzakelijk.

Ten slotte is een betere informatie voor de jonge ouders noodzakelijk, zowel met betrekking tot het nut en de beperkingen van de tests als in

subit encore un test de sommeil, alors que celui-ci ne se justifie que pour un enfant sur cinquante. Les tests de sommeil représentent un coût annuel de 10 millions d'euros pour l'assurance maladie.

Quelles conclusions le ministre tire-t-il de l'étude? Compte-t-il traduire les suggestions du centre d'expertise en actes politiques? Envisage-t-il de ne confier qu'à certains médecins et centres le soin de prescrire et de réaliser les tests? Optera-t-il pour une campagne d'information à l'intention des parents et des médecins?

11.02 Rudy Demotte, ministre: Je retiens principalement de l'étude que le nombre de victimes de cas de mort subite du nourrisson a régressé au cours des dernières années, probablement grâce à une meilleure connaissance des mesures préventives. Au cours des dix dernières années, le nombre de tests a diminué de 30.000 à environ 20.000. Le remboursement de la polysomnographie et du monitoring à domicile coûte quelque 14 millions d'euros.

Il va de soi qu'une évaluation des tests s'impose. L'étude révèle clairement le besoin d'informations correctes et complètes sur la mort subite du nourrisson ainsi que sur l'utilité du monitoring. Les enfants confrontés à un risque de mort subite doivent faire l'objet d'un suivi optimal. Il n'est pas inutile de vérifier si la concentration du diagnostic et du suivi de ce problème dans un nombre limité

verband met de preventieve maatregelen.

de centres ne serait pas de nature à favoriser la qualité de ces pratiques.

Les jeunes parents doivent être informés de façon optimale de l'utilité ainsi que des limites des tests et de l'importance des mesures préventives.

11.03 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u uiteraard voor uw uitgebreid antwoord. Er valt mij toch iets op. U kondigt inderdaad een aantal evaluaties aan, maar ik doe toch nog eens een poging om zeer concrete maatregelen, het gebruik van de slaaptests al dan niet te beperken, te horen. U blijft vrij voorzichtig en op de vlakte, met een aantal evaluaties.

11.04 Minister Rudy Demotte: Om niet te zeggen dat ik a priori een beperking zou beslissen die slechte effecten zou hebben. Ik ben enkel voorstander van een rationeel gebruik van onze financiële en materiële middelen. Indien men bewijst dat het een positief effect heeft, wat nu het geval is, moet men natuurlijk voortdoen, maar men kan ook op een redelijke manier bewijzen dat de middelen soms gebruikt zijn in een overreactie, waarbij ouders om gerustgesteld te worden een monitoring krijgen. Die middelen kunnen beter worden gebruikt, maar ik beschik nu nog niet over concrete elementen om te zeggen of ik dat al dan niet zal doen.

11.03 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Le ministre annonce une évaluation, mais il se montre réservé à propos d'une éventuelle limitation des tests du sommeil.

11.04 Rudy Demotte, ministre: Lorsque les moyens en matière de soins de santé sont affectés à des mesures qui produisent un effet positif, il est clair qu'elles doivent être maintenues. Nous devons toutefois nous garder de permettre d'utiliser des moyens dans un contexte de réaction excessive. Il est encore trop tôt pour adopter une position définitive en la matière.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een onderzoek van het Federaal Kenniscentrum Gezondheidszorg over het geneesmiddelenverbruik in rusthuizen" (nr. 13591)

12 Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "une étude du Centre d'expertise des soins de santé à propos de la consommation de médicaments dans les maisons de repos" (n° 13591)

12.01 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de geneesmiddelenproblematiek is nooit ver weg uit onze commissie. Dat is normaal. In volle kerstperiode kwam het Federaal Kenniscentrum andermaal met een zeer nuttige studie. U weet dat onze fractie bij de oprichting van het Federaal Kenniscentrum tot de grote critasters behoorde. Ik moet nu toegeven, ik heb daarmee vanuit de oppositie ook geen probleem, dat het centrum af en toe toch zeer nuttige onderzoeken doet en met zeer interessante studies voor de dag komt. De studie over het geneesmiddelenverbruik in de rusthuizen, een belangrijke en interessante studie, is daarvan opnieuw een bewijs.

In die studie springen er een paar opmerkelijke vaststellingen uit. Enerzijds blijkt dat antidepressiva veel te veel worden gebruikt. Daarover hebben wij in de commissie al ettelijke keren gesproken. Anderzijds blijkt dat in een aantal rusthuizen medicijnen voor bijvoorbeeld hart- en vaatziekten te weinig worden toegediend. Uit

12.01 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Le centre fédéral d'expertise en matière de soins de santé a publié à la fin de l'année dernière une étude intéressante sur la consommation de médicaments dans les maisons de repos. Cette étude comporte un certain nombre de constatations plutôt étonnantes. On constate ainsi d'une part une consommation excessive d'antidépresseurs et d'autre part une pénurie en ce qui concerne certains médicaments pour traiter les maladies cardio-vasculaires. De nettes différences entre les

hetzelfde onderzoek blijkt ook – op dit nageltje zal onze fractie blijven kloppen – dat er nogal wat regionale verschillen zijn in het gebruik van geneesmiddelen in het algemeen in rusthuizen. Dat bleek trouwens ook uit een eerdere studie van de Christelijke Mutualiteiten. Het oude klassieke beeld wordt hier nog maar eens bevestigd dat in Waalse rusthuizen veel meer medicijnen worden geslikt dan in rusthuizen in het noorden van het land.

Vandaar een aantal concrete vragen, mijnheer de minister.

Ten eerste, welke conclusies trekt u als minister uit het voorliggend onderzoek met betrekking tot het geneesmiddelenverbruik?

Ten tweede, wat is de verklaring voor de verschillen tussen de regio's inzake het geneesmiddelenverbruik? Het zou goed zijn om daarop een zicht te hebben en eventueel ook een actualisering van de gegevens ter zake te krijgen.

Ten derde, welke maatregelen zult u nemen om het fameuze geneesmiddelenmanagement in de rusthuizen iets beter te sturen? Daar ligt immers blijkbaar een deel van het probleem.

Ten vierde, denkt u eraan om te werken met een coördinerend rusthuisarts, die het geneesmiddelenverbruik voor alle patiënten in goede banen zou moeten leiden?

12.02 Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Bultinck, het onderzoek toont inderdaad aan dat er in de rusthuizen veel geneesmiddelen worden gebruikt. Ik zou zelfs durven te zeggen te veel.

Enerzijds wordt polyfarmacie vastgesteld en anderzijds wordt bij de helft van de bewoners ten minste een potentieel probleem vastgesteld waarvoor onvoldoende wordt voorgeschreven. Ik wens te onderstrepen dat de mensen die in die rust- en verzorgingstehuizen verblijven, bewoners zijn en niet als patiënten kunnen worden beschouwd. Daarom dient er naar een evenwicht gezocht te worden tussen het institutionaliseren van de zorg en de thuissituatie. Om de voorschrijfkwaliteit te verbeteren, is een evolutie naar een coördinerende arts met een actieve rol voor de plaatselijke apotheker mogelijk een oplossing.

Om de kwaliteit van de toediening van geneesmiddelen te ondersteunen werd sinds 2004 een geneesmiddelenformularium ingevoerd. In de rust- en verzorgingsinstellingen wordt de controle over de medicatie meestal overgenomen door de verpleegkundigen, hetgeen een risico op vergissingen inhoudt.

Met betrekking tot de vraag over de regionale verschillen merk ik op dat de verschillen veeleer heterogeen zijn en afhankelijk van het betrokken geneesmiddel. Ik meen dan ook dat de verschillen gerelateerd zijn aan pathologieverschillen tussen de bewoners.

régions apparaissent également en ce qui concerne la consommation de médicaments dans les maisons de repos. Nous obtenons ainsi une nouvelle fois confirmation d'une situation qui nous est familière.

Quelles conclusions le ministre tire-t-il de cette étude? Comment explique-t-il les différences régionales sur le plan du comportement prescripteur? A-t-il l'intention de prendre des mesures pour mieux orienter la gestion du poste "médicaments" dans les maisons de repos, notamment en ayant recours à un médecin coordinateur attaché à la maison de repos?

12.02 Rudy Demotte, ministre: Il ressort en effet de l'étude qu'il y a d'une manière générale une surconsommation de médicaments dans les maisons de repos. Dans certains cas toutefois, des médicaments sont prescrits en nombre insuffisant. Je voudrais attirer l'attention sur le fait que ces consommateurs de médicaments sont considérés comme résidents de maisons de repos et non pas comme patients. Il convient dès lors de chercher un équilibre entre les soins dans une maison de repos et une situation analogue à domicile. La désignation d'un médecin coordinateur qui collaborerait avec le pharmacien de la maison de repos constitue dans ce cadre une piste de réflexion intéressante.

En 2004, un formulaire pharmaceutique a été instauré afin d'améliorer la qualité de l'administration de médicaments. Dans les maisons de repos, c'est en général le personnel infirmier qui surveille l'administration de médicaments. Un risque d'erreurs existe donc.

Les différences entre régions varient et dépendent du type de médicament pris en considération. Elles sont donc liées à des différences de pathologies entre résidents de maisons de repos dans l'ensemble du pays.

12.03 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, uiteraard dank ik u voor uw antwoord. Ik meen dat wij moeten vaststellen dat wij een verdere evaluatie zullen moeten afwachten om iets meer sturend te kunnen optreden. Het is überhaupt een zeer belangrijke problematiek in de rusthuizen. Het is niet echt goed dat daar veel te veel geneesmiddelen worden gebruikt.

12.03 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Le problème de la surconsommation de médicaments doit retenir toute notre attention. Nous attendons les évaluations pour pouvoir procéder à des corrections.

12.04 Minister Rudy Demotte: Op het vlak van de antibiotica bijvoorbeeld heeft dat inderdaad een zeer slechte invloed.

12.04 Rudy Demotte, ministre: Une tendance négative a en effet déjà été constatée en ce qui concerne la consommation d'antibiotiques.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de visie van de Vlaamse Gezondheidsraad over de toekomst van het gezondheidszorgbeleid" (nr. 13596)

13 Question de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le point de vue du 'Vlaamse Gezondheidsraad' sur l'avenir de la politique des soins de santé" (n° 13596)

13.01 Yolande Avontroodt (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb deze vraag ingediend omdat er op het niveau van het Vlaams Parlement toch wel heel veel aandacht gegaan is naar een goedgekeurde nota – weliswaar goedgekeurd door de Vlaamse Gezondheidsraad – over niets minder dan “de toekomst van het gezondheidszorgbeleid”. In die nota werd heel breed gegaan; verscheidene pistes kwamen aan bod, niet het minst ook de financiering en dergelijke meer.

Nu, ik weet dat elk parlement zijn verantwoordelijkheden en zijn bevoegdheden heeft.

Van u verneem ik graag of er over die nota, waaraan onder meer de professoren De Maeseneer en Annemans hebben meegewerkten vanuit hun functie in de Vlaamse Gezondheidsraad, enig overleg heeft plaatsgevonden. Werd die nota al dan niet besproken, of heeft ze op de agenda gestaan van een interministeriële conferentie?

De nota gaat effectief over de eerstelijnsgeneeskunde. Daarbij zijn de huisartsen betrokken, maar ook de thuiszorg. Er werden nogal wat theoretische modellen ontwikkeld rond de raakvlakken tussen de zuiver regionale bevoegdheid inzake de welzijnssector – dit sluit aan met hetgeen u met de zorgkundigen doet – die elk hun taak hebben ten opzichte van de patiënt en de eerstelijns hulp.

13.01 Yolande Avontroodt (VLD): En mai 2006, le Vlaamse Gezondheidsraad (Conseil flamand de la santé) a approuvé une note relative aux perspectives en matière de politique de santé en Flandre. Cette note, à la rédaction de laquelle le professeur Demaeseneer a notamment contribué, aborde notamment la question du financement des soins de santé. Cette note a été largement discutée au Parlement flamand.

La note a-t-elle également été soumise à la conférence interministérielle ou sera-t-elle prochainement? Il existe, en effet, de nombreux chevauchements avec les compétences fédérales, notamment sur le plan des soins de première ligne.

Om die reden wil ik aan u in een eerste fase vragen of u weet hebt van die nota.

Kan die nota op een agenda worden gezet van een interministeriële conferentie? Op welke manier kan ze worden besproken? We kunnen er niet om heen: als het effectief over de eerstelijnsgeneeskunde gaat, eerstelijnsgezondheidszorg, dan kunnen sommige federale componenten niet worden losgelaten.

13.02 Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, in verband met deze vraag kan ik melden dat de nota waarnaar men verwijst, niet op de agenda van de laatste interministeriële conferentie is geweest.

13.02 Rudy Demotte, ministre: La note ne figurait pas à l'ordre du jour de la dernière conférence interministérielle.

13.03 Yolande Avontroodt (VLD): Mevrouw de voorzitter, ik vermoedde al dat het antwoord van de minister zeer kort zou zijn. Naar het inhoudelijke toe zou u misschien toch kunnen overwegen om met de elementen die daarin vervat zijn en uiteraard ook rond de structuur van de eerstelijnsgeneeskunde een aantal pistes te ontwikkelen om daarover misschien een gedachtewisseling te organiseren. Anders zou ik een brief richten aan de commissie om deze nota eventueel eens te laten toelichten. Professor De Maeseneer heeft zeker heel verdienstelijk werk verricht en ook al advies verleend op federaal niveau. Ik zou niet graag zien dat bepaalde pistes naar voor worden geschoven die al dan niet niet zouden worden besproken.

13.03 Yolande Avontroodt (VLD): Pourtant, cette note mérite une discussion au cours d'une conférence interministérielle. Peut-être pourrait-elle être examinée au sein de cette commission?

13.04 Minister Rudy Demotte: Ik heb de nota nog niet vernomen. Ik ken globaal de inhoud van de nota, omdat ik een samenvatting heb gekregen van mijn medewerkers. Het is echter voorbarig mij daar nu over uit te spreken. Natuurlijk zijn er verschillende aspecten, waaronder zeer specifieke inzake de eerste lijn, de organisatie daarvan als de overeenstemming van de verschillende beleidsniveaus. Er zijn ook macroscopische voorstellen als bijvoorbeeld in de conclusies over de splitsing van de gezondheidszorg. Dat is wat meer polemisch. In de toekomst zal ik mij beter informeren over de inhoud van de concrete voorstellen, waarvoor ik zeker ook belangstelling heb. Ik spreek dan over de eerste lijn. We zullen dan zien wat we kunnen doen om de eerste lijn te steunen en te verbeteren.

13.04 Rudy Demotte, ministre: Je connais les lignes directrices de cette note. J'ai l'intention de recueillir davantage d'informations, et principalement au sujet des points de la note qui ressortissent à ma compétence.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de bijzondere beroepstitel in de medische oncologie" (nr. 13615)

14 Question de Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le titre professionnel particulier en oncologie médicale" (n° 13615)

14.01 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, ook hierop zal uw antwoord misschien heel kort zijn. De vraag is ingegeven door het antwoord van de minister op mondelinge vraag nr. 13141 inzake de discussie betreffende de oncologische bekwaamheid van de verschillende medische disciplines. U hebt ter zake een brief geschreven aan de diverse betrokken verenigingen, de wetenschappelijke verenigingen van de orgaanspecialisten, waarin u de motieven uiteenzet en waarin u een aantal vragen stelt ter voorbereiding van de vergadering die eerstdaags zal worden

14.01 Yolande Avontroodt (VLD): Le ministre a adressé, il y a quelques mois, un courrier aux associations scientifiques de spécialistes d'organes pour expliciter son arrêté ministériel du 14 juin 2006 et pour leur adresser quelques questions précises. Le 23 janvier 2007, il y aura une

gehouden.

Mijnheer de minister, ik voeg deze vraag nu toe aan het debat om een en ander inhoudelijk te kunnen motiveren. Vandaar mijn vraag, mijnheer de minister, of het niet opportuun zou zijn om ter zake, zoals u dat reeds in andere dossiers hebt gedaan, het advies te vragen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde.

nouvelle concertation avec les associations pour faire le point de la situation concernant la reconnaissance du titre professionnel particulier en oncologie médicale.

Le ministre demandera-t-il également à cette occasion l'avis de l'Académie royale de médecine?

14.02 Minister Rudy Demotte: Ik kan hier ook zeer kort op antwoorden. Ik kan bevestigen dat de vergadering waarnaar u in uw vraag verwijst op 23 januari zal plaatsvinden. U zult daar trouwens zelf bij aanwezig zijn. Dat zal de plaats zijn waar ik informatie zal krijgen. Of het nuttig is een advies te vragen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde kan daar ook worden besproken. Ik wacht dus op de resultaten van de vergadering.

14.02 Rudy Demotte, ministre: La réunion à laquelle se réfère Mme Avontroodt se tiendra le 23 janvier 2007. Il y sera notamment question de l'opportunité de recueillir l'avis de l'Académie royale de médecine. J'attends cette réunion.

14.03 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, vanwege de positieve ervaringen in vroegere dossiers zou het nuttig kunnen zijn dat u dat advies vooralsnog zou vragen zodat het mee zou kunnen aan bod komen in de plenaire vergadering. Dat was de reden van deze vraag. Het ging erom om tijd in te halen.

14.03 Yolande Avontroodt (VLD): Compte tenu des expériences positives du passé, il est sans doute opportun de demander cet avis, de manière à ce qu'il puisse être examiné en séance plénière. Cela nous permettra de gagner du temps.

14.04 Minister Rudy Demotte: Dat zal ik doen.

14.04 Rudy Demotte, ministre: Je vais faire le nécessaire.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het gedoogbeleid inzake de rituele thuisslachtingen" (nr. 13626)

15 Question de M. Bert Schoofs à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la politique de tolérance menée par rapport aux abattages rituels à domicile" (n° 13626)

15.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in bepaalde gemeenten zou onlangs, in strijd met de wet op de thuisslachtingen, het signaal zijn gegeven aan personen van islamitische origine die het Offerfeest wilden vieren, dat zij wel degelijk thuisslachtingen mogen organiseren. Dat zou onder andere in de gemeente Maasmechelen het geval zijn geweest. De burgemeester van Maasmechelen heeft dat ontkend.

Uit het verleden weten we echter dat bepaalde gemeenten een loopje nemen met de wetgeving. Ik zou van u dan ook willen vernemen, mijnheer de minister, of bepaalde gemeenten zich tijdens het Offerfeest, dat op 31 december viel, aan het thuisslachtingsverbod hebben bezondigd. Werden er eventueel nog andere regels inzake volksgezondheid overtreden?

Mijn vraag was oorspronkelijk gericht aan de minister van Justitie, omdat ik meer wou weten over eventuele vervolgingen. Het is echter

15.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): En dépit de l'interdiction légale, certaines communes auraient toléré, voire encouragé des abattages rituels à domicile dans le cadre de la fête islamique du sacrifice.

Le ministre est-il au fait de cet état de choses? Des instructions sont-elles données en ce qui concerne les poursuites en cas d'infraction à la loi, tant par des particuliers que par des autorités communales?

uw bevoegdheid en u kunt mij waarschijnlijk ook een antwoord geven op die vraag.

Ik had graag geweten welke instructies werden gegeven in verband met overtredingen tegen dat verbod. We weten uit recente cijfers dat er weinig vervolgingen worden ingesteld, hoewel het toch gaat om strafrechtelijk betrouwbaar overredingen. Wat als het verbod door gemeentelijke overheden wordt overtreden? Worden zij ter zake op de vingers getikt?

Hebt u recent, naar aanleiding van het Offerfeest, bepaalde gemeenten op de vingers moeten tikken, omdat zij de wetgeving ter zake niet hebben nageleefd?

15.02 Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, het voedselagentschap heeft in oktober een brief verstuurd naar de gemeentebesturen om de burgemeesters aan de huidige wetgeving te herinneren. De brief bevatte een vademecum, dat eveneens op de website van het FAVV werd geplaatst. Die vermeldt duidelijk dat de overheden in geen enkel geval kunnen toestaan dat rituele slachtingen thuis plaatsvinden. Dit jaar heb ik 93 tijdelijke slachtplaatsen erkend.

Ik heb inderdaad ook gehoord dat om redenen van openbare reinheid in enkele gemeenten containers werden geplaatst. Ik betreur dat, daar dat aanleiding geeft tot een dubbelzinnige boodschap in vergelijking met het verbod op rituele thuisslachtingen.

Het FAVV beschikt niet over de bevoegdheid om controles bij de burger thuis uit te voeren.

Betreffende de opvolging van de overtredingen werd in de loop van december 2006 een overzicht in verband met het Offerfeest aan de politiediensten bezorgd.

15.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, het was dus toch niet ten onrechte dat ik mijn vraag in eerste instantie had gericht aan de minister van Justitie. U zegt immers zelf dat het FAVV niet de bevoegdheid heeft om controle uit te oefenen op eventuele thuisslachtingen. Dat moet dus blijkbaar door het gerechtelijk apparaat gebeuren. Een andere weg lijkt mij niet mogelijk en evenmin verkieselijk. In feite wordt ik met mijn vraag dus voor een stuk terugverwezen naar de minister van Justitie, voor de thuisslachtingen.

U bent niet op de hoogte van gemeenten die recent het verbod hebben overtreden, tijdens het laatste Offerfeest. Als alles gelopen is zoals het zou moeten zijn, wat mij enigszins zou verbazen, dan kan ik daarvan hier alleen maar akte nemen. Ik heb echter de indruk dat, omwille van de politieke correctheid, dit dossier niet steeds via de juridische weg strikt wordt opgevolgd. Ik betreur dat.

15.02 Rudy Demotte, ministre: L'AFSCA a adressé en octobre un courrier aux administrations communales pour rappeler la législation aux bourgmestres. Ceux-ci ont également reçu un vade-mecum, qui a aussi été publié sur le site internet. Les abattages rituels à domicile sont interdits. Des conteneurs ont néanmoins été placés dans certaines communes, ce qui revient à adresser un message équivoque. L'AFSCA n'est toutefois pas habilité à procéder à des contrôles chez des particuliers. Un relevé des infractions a été transmis aux services de police dans le courant du mois de décembre 2006.

15.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): J'adresserai mes questions à ce sujet à la ministre de la Justice car l'AFSCA n'a pas la compétence requise pour procéder à des constats d'infractions à domicile. Cette mission incombe à la Justice. Le ministre de la Santé publique n'a pas connaissance d'infractions dans certaines communes. Je pense qu'en raison de la crainte de certains d'être considérés comme politiquement incorrects, ce type de dossiers ne puissent toujours pas être l'objet d'un traitement juridique scrupuleux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de problemen met de dienst 100 en de MUG in het noorden van het Waasland" (nr. 13627)

[16] Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les problèmes concernant le service 100 et le SMUR dans le nord du Pays de Waas" (n° 13627)

[16.01] Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, zopas trok de huisartsenvereniging van Beveren aan de alarmbel omdat patiënten in de Waaslandhaven en de Wase Polder veel te lang zouden moeten wachten op een medisch urgentieteam, als de dienst 100 wordt opgeroepen.

Tussen de oproep en het ogenblik waarop de MUG verschijnt, verstrijken er in Kieldrecht of in Doel bijvoorbeeld minstens 20 minuten, terwijl de kritische interventietijd is vastgesteld op 12 minuten. Er zouden bij de brandweer plannen zijn om een voorpost in te richten in de Waaslandhaven, omdat de Waaslandhaven een cluster vormt van potentiële problemen. U weet dat daar ook heel wat chemische bedrijven en dergelijke gevestigd zijn.

De huisartsenvereniging vraagt om te onderzoeken of eventueel een uitbreiding met een MUG-team daar tot de mogelijkheden zou kunnen behoren. Het is mijns inziens een belangrijke vraag, vermits in het noorden van het Waasland niet alleen honderden mensen in de polder wonen, maar ook tienduizenden mensen in de haven werken. Het lijkt mij dus toch een terechte vraag te zijn.

Denkt u tegemoet te kunnen komen aan deze terechte bezorgdheid van de inwoners van het noorden van het Waasland en van de plaatselijke huisartsenvereniging?

[16.02] Minister Rudy Demotte: Mevrouw de voorzitter, mevrouw De Meyer, ik heb, bij monde van de directeur-generaal ad interim van het DG Primaire Gezondheidszorgen en Crisisbeheer, de commissie voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening van de provincie Oost-Vlaanderen op 1 december 2006 om een officieel advies gevraagd, te ontvangen binnen de 10 weken. Ook de commissie van de provincie Antwerpen werd verzocht haar medewerking te verlenen. Dit dossier zal vervolgens zeer aandachtig worden bestudeerd, op basis van de elementen die de commissie mij tegen 15 februari 2007 zal bezorgen.

[16.01] Magda De Meyer (sp.a-spirit): L'union des médecins généralistes de Beveren tire la sonnette d'alarme parce que les patients des zones "Waaslandhaven" et "Wase polder" doivent attendre beaucoup trop longtemps l'arrivée d'une équipe médicale d'intervention appelée par le biais du service 100, le délai critique d'intervention, estimé à 12 minutes, étant largement dépassé. Les services d'incendie envisagent la création d'un avant-poste dans la zone de Waaslandhaven où travaillent des dizaines de milliers de personnes, et l'union des médecins généralistes demande que soit examinée la possibilité de prévoir une équipe SMUR supplémentaire. Que compte faire le ministre?

[16.02] Rudy Demotte, ministre: Le 1er décembre 2006, j'ai demandé à la commission de l'Aide médicale urgente de la province de Flandre orientale de me remettre un avis officiel dans un délai de dix semaines. J'ai également sollicité la collaboration de la commission de la province d'Anvers. Ce dossier sera ensuite examiné scrupuleusement.

[16.03] Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, ik ben blij dat de minister gevolg geeft aan de noodoproep uit het noorden van het Waasland. Ik ga er dus vanaf uit dat er op basis van de twee officiële adviezen voor voornoemd, belangrijk probleemgebied wel degelijk een oplossing kan worden uitgedokterd.

[16.03] Magda De Meyer (sp.a-spirit): Je me félicite d'entendre que le ministre s'engage à répondre à ce cri d'alarme et j'espère qu'après ces deux avis officiels, une solution pourra être trouvée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

[17] Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la stratégie de la Commission européenne en matière d'alcool" (n° 12913)

[17] Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de strategie van de Europese Commissie inzake alcohol" (nr. 12913)

[17.01] Colette Burgeon (PS): Monsieur le ministre, la Commission européenne a déposé une stratégie visant à réduire la consommation

[17.01] Colette Burgeon (PS): De Europese Commissie heeft een

abusive d'alcool, qui entraîne la mort prématuée de quelque 195.000 personnes chaque année en Europe.

Cette stratégie ne vise pas la consommation d'alcool, mais l'abus d'alcool, notamment auprès des jeunes chez qui cela entraîne de plus en plus de problèmes, selon le commissaire européen en charge de la Santé, le Chypriote Markos Kyprianou.

Si la consommation globale d'alcool a baissé ces dernières années en Europe, l'abus de spiritueux a lui, par contre, considérablement progressé, notamment chez les adolescents de plus en plus nombreux dans certains pays, dont la Belgique, à s'enivrer systématiquement le week-end.

Pour lutter contre cette évolution, l'exécutif européen entend développer des stratégies et des plans d'action avec les différents États membres.

La Commission européenne envisage entre autres d'explorer les manières d'améliorer l'information des consommateurs, notamment par l'apposition de messages d'avertissement sur les bouteilles, à l'image de ce qui se fait déjà sur les paquets de cigarettes, ainsi qu'encourager l'échange de bonnes pratiques entre pays européens en matière de lutte contre les abus de spiritueux.

Le commissaire Kyprianou a par ailleurs annoncé, le 24 octobre dernier, son intention de créer un forum avec les acteurs sanitaires et les industries afin d'aboutir à une auto-régulation concernant les publicités ciblant de plus en plus explicitement les jeunes.

Selon des chiffres avancés par l'exécutif européen, environ 55 millions d'Européens ont actuellement une consommation "dangereuse" d'alcool entraînant la mort prématuée de 195.000 personnes chaque année (accidents, maladies, violences, etc.). C'est la troisième cause de décès prématués en Europe.

L'abus d'alcool est ainsi responsable d'un quart de la mortalité chez les hommes de 15 à 29 ans, contre 10% chez les femmes. Un quart des accidents de la circulation dans l'Union européenne est lié à un abus de spiritueux provoquant la mort de 10.000 personnes chaque année sur les routes.

Le coût économique global de cette consommation abusive était évalué en 2003 à quelque 125 milliards d'euros.

Monsieur le ministre, partagez-vous les recommandations de cette stratégie européenne en matière de consommation abusive d'alcool?

Quelles leçons en tirez-vous, eu égard notamment à la récente convention conclue en cette matière visant plus particulièrement les jeunes?

Ne pourriez-vous pas anticiper certaines décisions en matière d'information du consommateur, spécialement concernant l'étiquetage destiné aux femmes enceintes?

17.02 Rudy Demotte, ministre: Madame la présidente, je partage évidemment la vision de la Commission européenne quant à la

strategie ontwikkeld om alcoholmisbruik, vooral bij erg jonge personen, een halt toe te roepen. Ze wil met name de consument beter inlichten, onder andere door zoals bij sigaretten afbeeldingen op de verpakking te plaatsen, en de zelfregulering in de reclamesector bevorderen.

Onderschrijft u de aanbevelingen die in het kader van die Europese strategie inzake het alcoholmisbruik worden gedaan? Kan u niet vooruitlopen op bepaalde beslissingen inzake de voorlichting van de consument, meer bepaald wat de etikettering ten aanzien van zwangere vrouwen betreft?

politique à mener vis-à-vis de la consommation abusive d'alcool et je soutiens particulièrement les actions d'information et de sensibilisation quant aux dommages causés par celui-ci.

Pour ma part, je souhaite compléter cette vision d'ordre préventif en insistant sur la nécessité d'investir dans une politique active de prise en charge des usagers problématiques. Il est important de considérer la consommation problématique d'alcool de manière globale en y intégrant notamment la consommation d'autres produits psychoactifs, comme plus spécifiquement, les amphétamines. La Belgique avait d'ailleurs signalé ce point à la Commission européenne.

Le deuxième élément que je souhaitais soulever est le fait que la convention visant plus particulièrement les jeunes ait été conclue entre les fédérations, le secteur de la distribution, le secteur horeca, les consommateurs ainsi que le jury d'éthique publicitaire. D'après une première évaluation, cette convention a un impact positif sur les comportements des annonceurs et des publicitaires en matière de campagne publicitaire. Le fait que chacun des acteurs concernés se soit engagé sur base volontaire était un gage de réussite.

À la suite de plusieurs réunions tenues avec les fédérations du secteur, je peux affirmer que ces dernières manifestent réellement une volonté d'agir de manière responsable et entreprennent de nombreuses actions en ce sens. La loi donnant force réglementaire à la convention est en cours de publication.

Troisième élément, dans ce cadre de la consommation de boissons alcoolisées par les femmes enceintes, je suis particulièrement concerné par l'inquiétant syndrome d'alcoolisme fœtal. C'est pourquoi, j'ai proposé que cette problématique soit prise en considération dans le cadre du programme de recherche qui soutient la note de politique en matière de drogue. Une étude pourra démarrer en 2008.

Par ailleurs, je collabore actuellement, au sein de la Cellule politique de Santé en matière de drogues, avec mes collègues compétents en matière de Santé à l'élaboration d'un plan national de lutte contre les abus d'alcool.

Ce plan s'inspire, entre autres, des recommandations de l'OMS et de l'Union européenne. La question des mentions spécifiques pour les femmes enceintes devra être envisagée dans ce contexte.

En dehors de ce plan et depuis cette année, je réserve un budget annuel de 3 millions d'euros pour un fonds de lutte contre les assuétudes. L'un des objectifs de ce fonds est d'informer les usagers quant aux risques de consommation abusive de substances. Un comité d'accompagnement, auquel plusieurs experts prendront part, veillera à la qualité de ces projets. Il ne s'agit pas seulement d'informer sur les risques liés à la consommation abusive de substances mais aussi à la combinaison de certaines substances.

17.03 Colette Burgeon (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Voici plusieurs années, je me souviens que vous étiez venu en commission avec différentes bouteilles. Certains produits contenant de l'alcool revêtent l'aspect de limonades, tandis que des bouteilles d'eau ressemblent à des bouteilles d'alcool. En la matière, il conviendra de revoir les présentations, car les jeunes, qui

Commissie. Ik vind bovendien dat er werk gemaakt moet worden van een actieve aanpak van het problematisch gebruik van alcohol en andere psychoactieve stoffen zoals amfetamine. België heeft dat punt trouwens bij de Commissie aangekaart.

Volgens een eerste evaluatie heeft de specifiek op jongeren gerichte conventie een positieve impact op het gedrag van de reclamemakers. De wet waarbij die conventie verordenende kracht verleend wordt, wordt momenteel bekendgemaakt.

Het onrustwekkende foetal alcoholsyndroom gaat mij zeer ter harte. Ik heb voorgesteld dat deze problematiek in het kader van het aan de drugsbeleidsnota gekoppelde onderzoeksprogramma zou worden behandeld. In 2008 zou er een studie kunnen worden opgestart. Met mijn bevoegde collega-ministers werk ik aan een nationaal plan ter bestrijding van alcoholmisbruik.

Naast dat plan en vanaf dit jaar wordt jaarlijks drie miljoen euro in een fonds tegen de verslavingen gestort. Een van de doelstellingen van dat fonds bestaat erin de gebruikers te waarschuwen, niet alleen voor het overmatig gebruik van bepaalde stoffen, maar ook voor de risico's die de combinatie ervan inhoudt.

17.03 Colette Burgeon (PS): Sommige alcoholhoudende dranken zien eruit als limonade, terwijl sommige waterflessen op alcoholflessen lijken. De wijze waarop die producten worden

ont l'impression de boire de la limonade, consomment en fait de l'alcool, même si au départ, ils ne s'en aperçoivent pas.

voorgesteld, moet worden bijgestuurd. Jongeren hebben immers vaak de indruk dat ze limonade drinken, terwijl het in feite alcohol is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

[18] Question de Mme Colette Burgeon au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "certains dangers des eaux minérales" (n° 13478)

[18] Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "bepaalde gevaren van mineraalwater" (nr. 13478)

18.01 **Colette Burgeon** (PS): Monsieur le ministre, ma question concerne certains dangers des eaux minérales.

L'Académie française de Médecine vient de publier un rapport qui préconise des indications plus lisibles sur les bouteilles d'eau. La recommandation vaut surtout pour les eaux minérales et leurs dérivés. En raison de leurs qualités naturelles, elles sont dispensées du respect des normes physico-chimiques qui s'imposent aux eaux de source et à l'eau du robinet. Si la plupart sont inoffensives, quelques-unes ont des teneurs en sodium et en sulfates très élevées et pas forcément bonnes pour la santé. Elles peuvent aggraver l'insuffisance rénale, l'hypertension artérielle ou les maladies cardiovasculaires. Les personnes atteintes de ces pathologies doivent donc les proscrire de leur alimentation courante. Pour la préparation des biberons, il faut impérativement éviter l'eau trop riche en fluor. Dans tous les cas, l'Académie de Médecine conseille, pour l'usage familial quotidien, une eau faiblement minéralisée dont le résidu sec précisé sur la bouteille est inférieur à 500 mg/l.

Encore faut-il que les consommateurs qui préfèrent l'eau minérale soient armés pour choisir celle qui leur convient. L'Académie de Médecine souhaite logiquement que la composition en sodium, fluor et sulfates apparaisse en gros caractères sur l'étiquette de la bouteille et que les fabricants indiquent explicitement quand leur eau contient des taux excessifs en sels minéraux et en oligo-éléments, y compris ceux qui sont bénéfiques comme le calcium.

Les boissons aromatisées à base d'eau minérale n'échappent pas aux exigences de l'autorité médicale qui déplore une tactique en trompe-l'œil des industriels. La quantité de sucre utilisée étant systématiquement exprimée en grammes pour cent millilitres et non en grammes par litre, le consommateur peu attentif est induit en erreur et est porté à croire à une teneur dix fois inférieure à la réalité.

Quant aux eaux enrichies non aromatisées à base d'eau minérale, elles devraient afficher, elles aussi, la quantité de sels minéraux et d'oligo-éléments qu'elles contiennent et non l'information nutritionnelle qui n'a aucun sens pour l'eau.

Quel enseignement tirez-vous de ce rapport de l'Académie française de Médecine?

Ne conviendrait-il pas de revoir l'étiquetage des eaux minérales en précisant leur teneur en ions et leurs effets sur la santé?

18.01 **Colette Burgeon** (PS): De Académie française de médecine heeft onlangs een rapport gepubliceerd waarin zij pleit voor beter leesbare etiketten op flessen water. De aanbeveling geldt vooral voor mineraalwater en de afgeleiden ervan. De meeste soorten water zijn ongevaarlijk, maar sommige bevatten echter te veel natrium en sulfaten. De Académie raadt voor het dagelijks gezinsgebruik een licht gemineraliseerd water aan waarvan het op de fles vermeld droog residu kleiner is dan 500 mg/l.

De Académie pleit er logischerwijze voor dat de natrium-, fluor en sulfaatgehalten in grote letters op het etiket van de flessen worden vermeld en dat de fabrikanten uitdrukkelijk aangeven dat hun water overdreven hoge gehalten aan minerale zouten en oligo-elementen bevat, alsook dat de heilzame bestanddelen, zoals calcium, worden vermeld.

De eisen van de Académie, die betreurt dat de fabrikanten de consumenten om de tuin leiden, gelden ook voor de gearomatiseerde dranken op basis van mineraalwater. Op de etiketten van flessen niet-gearomatiseerd verrijkt water op basis van mineraalwater zou tevens de hoeveelheid minerale zouten en oligo-elementen moeten worden aangegeven.

Welke lessen trekt u uit dat

rapport? Zou men de etikettering van de flessen mineraalwater niet moeten herzien en het ionengehalte en de effecten ervan op de gezondheid niet moeten preciseren?

18.02 Rudy Demotte, ministre: Madame, vous passez de l'alcool à l'eau, brutalement!

Madame la députée, j'ai lu avec attention l'étude que vous mentionnez et vous avez raison: cette étude de l'Académie française de médecine est intéressante à de nombreux égards. Dans le cadre du Plan National Nutrition Santé, il existe un axe, l'axe 4b, qui concerne les minéraux, les vitamines et les autres composants alimentaires. Je ne manquerai pas de transmettre le rapport dont vous faites mention aux coordinateurs de cet axe.

D'autre part, comme j'ai déjà eu l'occasion de le signaler lors d'une de vos interventions précédentes, la directive 90/496, relative à l'étiquetage nutritionnel des denrées alimentaires, telle que modifiée par la directive 2003/120, régit la question de l'étiquetage nutritionnel. Fournir une information correcte dans l'étiquetage des denrées alimentaires en évitant des mentions trompeuses et peu compréhensibles pour le consommateur fait non seulement partie des objectifs européens mais aussi de ceux du Plan National Nutrition Santé.

Je ne manquerai pas non plus d'envisager les données de ce rapport dans ce contexte, notamment lors de la prochaine réunion du comité d'experts ad hoc.

18.02 Minister Rudy Demotte: U schakelt naadloos over van alcohol op water!

Ik zal het verslag waar u naar verwijst, bezorgen aan de coördinatoren van krachtlijn 4b van het nationaal voedings- en gezondheidsplan dat de mineralen, vitamines en andere voedingsbestanddelen betreft.

Bovendien is het aanbrengen van correcte informatie op de etikettering van voedingsmiddelen, zonder bedrieglijke en onbegrijpelijke vermeldingen voor de verbruikers, niet alleen een Europese doelstelling, maar ook een oogmerk van het nationaal voedings- en gezondheidsplan.

Voorts zal ik zal de gegevens van dat verslag in deze context onderzoeken, meer bepaald tijdens de komende vergadering van het comité ad hoc van deskundigen.

18.03 Colette Burgeon (PS): Monsieur le ministre, je suis heureuse d'apporter ma petite pierre à l'édifice.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*La réunion publique de commission est levée à 16.34 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.34 uur.*